

Tafel Sociale stad en Economische Veerkracht via Leonie Braks

Vragen en antwoorden conform volgorde verslag van thematafel 4 mei. Nagekomen vragen en antwoorden in volgorde van binnenkomst. Enkele antwoorden volgen deze middag (geel gearceerd).

Gemeenschappelijke thema's inclusief (technische) vragen:

Jongeren

- Speciale aandacht nodig in het coalitieakkoord voor jongeren, die als gevolg van corona met meer psychische problemen kampen. Hoe groot is de psychische problematiek bij jongeren/jongvolwassenen (tot 27 jaar) en wat kunnen we (meer) doen om deze problematiek te verminderen op alle gebieden (sport, inkomen, horeca, welzijn, zorg, meer jongerencoaches, etc.)? (link met S12, maar bredere groep)

Antwoord:

Hoe groot is de problematiek?

We hebben nog niet voor de volledige doelgroep de exacte cijfers in beeld. We volgen en analyseren de ontwikkelingen. De GGD Gelderland-Zuid heeft de effecten van de corona-periode op de jeugd (a.d.h.v. de Kindmonitor 0-12 en de gezondheidsmonitor jeugd (2e en 4e klas VO)) in Gelderland-Zuid in beeld gebracht. De cijfers per gemeente worden eind mei verwacht. Dit jaar wordt de jong-volwassenenmonitor voor het eerst uitgevoerd, waarvan de uitkomsten worden verwacht in 2023.

Voor de meeste jongeren was er tijdens de coronaperiode, en met name tijdens de lockdowns, wel sprake van een toename van klachten. Buiten de lockdownperiodes om voelen ze zich gelukkiger. Tegelijkertijd is dit ook een normale reactie op een 'abnormale' situatie (lockdown). Jongeren zijn over het algemeen veerkrachtig en komen relatief goed weer uit de lockdownperiodes.

Wel signaleren we, met name bij de groep jongeren die op achterstand stonden (bijv. sociaal, psychische problematiek of door de situatie thuis) vóór corona, meer (aanhoudende) op achterstand komen en bijv. psychische problematiek ontwikkelen. Dit is ook te zien bij de praktijkondersteuners huisartsenzorg jeugd (POH-J), de jeugd-ggz en andere vormen van jeugdhulp.

Heel concreet heeft de jongerenraad aangegeven dat er, met het sluiten van de Linde, uitgaansgelegenheden voor jongeren (14-18) worden gemist in onze regio.

Wat hebben we gedaan?

- o We hebben op verschillende manieren extra geïnvesteerd in het terugdringen van de effecten van corona op de psychische problematiek van jongeren, bijvoorbeeld vanuit het Jongeren Welzijnspakket en de NPO-middelen:
- o We hebben het jongerenwerk en de jeugdcoaches uitgebreid op het VO met tijdelijke middelen (± €350.000,- per jaar);
- o We hebben het schoolmaatschappelijk werk verder uitgebreid (€270.000,- per jaar);
- o We hebben extra ingezet op jongeren die thuis (dreigen) te zitten. Bij deze jongeren is er vaak sprake van complexe problematiek, waaronder psychische problematiek;
- o We stimuleren de campagne 'meer mensen voor de klas', een regionale aanpak om lerarentekort aan te pakken
- o We hebben geïnvesteerd in een extra impuls voor de KOPP-KOV-aanpak. Kinderen van ouders met psychiatrische problematiek en/of ouders met verslavingsproblematiek (KOPP/KOV) lopen een groter risico om vroeg of laat psychische problemen of een verslaving te krijgen dan kinderen van ouders zonder psychische/verslavingsproblematiek.

We zetten ook blijvend in op het versterken van de sociale basis, door de integrale en gebiedsgerichte samenwerking tussen belangrijke partners in de wijk te versterken. We doen dit bijvoorbeeld aan de hand van de preventieprogramma's 0-12, 12+. Samenwerken en structuurverandering kost tijd. Het is vallen en opstaan, partners moeten elkaar leren kennen. Geef professionals en ketenpartners ook de tijd en ruimte om gezamenlijk te werken aan een (betere) gebiedsgerichte aanpak ten behoeve van jongeren en gezinnen.

We investeren in de mentale gezondheid van jongeren. Dit doen we allereerst door het vergroten van het begrip en de kennis over mentale gezondheid door trainingen te blijven aanbieden aan inwoners, vrijwilligers en professionals, zoals Mental Health First Aid (MHFA). Daarnaast, we ondersteunen scholen met het thema Welbevinden op School als onderdeel van de Gezonde School aanpak. Via Groen, gezond en in beweging is er via onderwijsinstellingen ook aandacht voor de mentale gezondheid van studenten.

Het Rijk heeft in 2021 een impuls beschikbaar gesteld via het corona Steunpakket Sociaal en mentaal welzijn en leefstijl. Hierdoor hebben we de mogelijkheid om de mentale gezondheid een extra impuls te geven. We hebben dit geïnvesteerd t.b.v. de KOPP/KOV-kinderen: Kinderen van ouders met psychiatrische problematiek en/of ouders met verslavingsproblematiek (KOPP/KOV) lopen een groter risico om vroeg of laat psychische problemen of een verslaving te krijgen dan kinderen van ouders zonder psychische/verslavingsproblematiek. Deze kinderen en hun ouders worden ondersteund door Iriszorg in samenwerking met Pro Persona, door middel van KOPP/KOV groepen. In KOPP/KOV groepen leren hulpverleners te vragen naar de gezinssituatie, hoe het gaat met de kinderen en op welke wijze ze de ouders kunnen ondersteunen.

Wat kunnen we (meer) doen?

Verschuillende risicofactoren dragen bij aan de ontwikkeling van psychische problematiek, zoals prestatiedruk, stress, armoede, of echtscheidingsproblematiek bij ouders. Het is daarom belangrijk te (blijven) investeren in een sterke sociale basis.

We willen zoveel mogelijk voorkomen dat kinderen/jongeren psychische problemen ontwikkelen of dat deze problemen verergeren. Het is belangrijk om hiervoor aandacht te hebben voor beschermende factoren voor jeugdigen en gezinnen. Voor jongvolwassenen (16-27) hanteren we hiervoor bijvoorbeeld de 'Big 5' als leidraad:

1. Support Er is in ieder geval 1 volwassen persoon duurzaam beschikbaar voor de jongere om op terug te vallen en een stabiel, steunend netwerk. NB De jongeren zelf hebben een voorkeur voor contact met leeftijdsgenoten.
2. Wonen De jongere heeft een passende, betaalbare en stabiele woonplek.
3. School & Werk De jongere gaat naar school en/of heeft een baan die voldoende basis biedt voor een toekomstige loopbaan.
4. Inkomen De jongere heeft voldoende inkomen en een plan op het voorkomen en/of oplossen van schulden.
5. Welzijn De jongere is fysiek en mentaal in balans en heeft een plan op signaleren van disbalans. Er is voor de jongere zorg beschikbaar tot 27 jaar, indien nodig

Verschuillende ontwikkelingen, die we tot nu toe hebben ingezet met incidentele middelen, vragen ook om structurelere inzet:

- -De uitbreiding van jongerenwerk en jongerencoaches op het VO
- -De aanpak doorlichting ziekteverzuim en de uitbreiding jeugdartsen
- -De doorontwikkeling van de aansluiting tussen de Buurtteams Jeugd & Gezin en het VO

Ook is goed onderwijs een belangrijke basis voor het welbevinden voor jongeren. Een belangrijk aandachtspunt is daarom stevig onderwijs, met specifiek voldoende tijd en ruimte voor docenten en mentoren om hun taken goed uit te kunnen voeren.

- Schulden bij jongeren: preventief, behoeden voor schulden, voorkomen van schulden bij jongeren: wat doen wel al, wat kan nog meer, zoals een schuldenfonds? (S12)

Antwoord: Naast de reguliere ondersteuning die uiteraard ook voor jongeren is, is er specifiek voor jongeren;

- Ondersteuning door Just/Opjezelf voor jongeren van 18 tot 27 met vragen over geld.
- MoneyWays: in de klas worden geldzaken bespreekbaar gemaakt, onder begeleiding van jonge rolmodellen.
- Financieel Spreekuur bij het ROC
- Gastlessen op scholen
- In de campagne Geldzorgen zijn 4 ervaringsverhalen opgenomen waaronder ook van een jongere.
- Vroegsignalering voor jongeren: een financieel expert en een jongerenwerker pakken outreachend vroegsignaleringssignalen (achterstanden in de vaste lasten, met name de zorgverzekering) van jongeren op.

In 2022 loopt het beleidsplan rond schulden af. Voor de actualisatie van het beleidsplan worden het jongerenperspectieffonds en intensiveren van preventie rond de 18e verjaardag als opties meegenomen.

Zorg - Wmo & Jeugdhulp

- Veel gaat al goed in Nijmegen op het gebied van zorg & welzijn: doorontwikkelen vanuit lopende lijnen. Hoe verder na interventieplan? (S03 en S09)

Antwoord:

Wat is de kern van de aanpak in het interventieplan Sociale Stad:

Het interventieplan Sociale Stad is opgebouwd rond de piramide Sociale Stad met:

- een sterke sociale basis,
 - een krachtige eerste lijn met ambulante hulpvormen en als het nodig is..
 - specialistische hulp eventueel met verblijf of met drang of dwang vanuit regieteam en veiligheidshuis.
- De leidende principes, ambities en doelen zijn geland in de Doelenboom in de Stadsbegroting bij het begrotingsprogramma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg (WWZ).

Vanuit deze piramide streven we naar goede verbindingen met wijkgericht werken, met een (fysieke) inrichting van de stad die tot een gezonde leefomgeving leidt, met voldoende passende woningen en werk/inkomen voor onze inwoners.

Binnen de piramide maken we van boven naar beneden de beweging van minder kinderen en volwassenen in zorg met verblijf, nieuwe lichtere hulpvormen in de thuis- en gezinssituatie, buurtteams die nauw samenwerken met huisartsen, wijkverpleegkundigen en de volwassen GGZ in de stadsdelen en zelf kunnen doen wat nodig is, maar ook niet nodeloos zorg inzetten als er sprake is van opgroei- of opvoeduitdagingen die binnen het normale leven passen. En liever inwoners verbinden met welzijnsaanbod in de wijk, maatjesondersteuning of helpen het eigen sociale netwerk te versterken zodat inwoners zelf de regie weer kunnen voeren over hun leven, en over de opvoeding en opgroeien. Het gaat hier om een langjarige beweging, in een fijnmazig netwerk van organisaties en professionals/vrijwilligers, die we als gemeente stimuleren en ondersteunen met inkoop en contractering van welzijns- en zorgaanbieders, vernieuwingen die we doorvoeren zoals stadsdeelprogrammeren in de sociale basis of bijv het werken met informeel mentorschap in de jeugdzorg. Nauwlettend volgen we de landelijke context, oefenen onze invloed uit waar mogelijk en maken gebruik van effectieve aanpakken in het land. In de eindrapportage over het Interventieplan Sociale Stad vindt u meer informatie. (zie bijlage)

Samenhang

De samenhang binnen deze piramide tussen basis en top van de piramide, tussen kinderen, gezinnen en (jong)volwassenen helpt om over kokers heen te kunnen stappen, risico's te nemen bij vernieuwende projecten (kosten gaan dan voor de baat uit) en echte veranderingen door te voeren die structureel ook geld besparen (bijv. ombouw intramuraal beschermd wonen naar ambulant beschermd thuis).

We adviseren deze samenhang te borgen in de komende bestuursperiode.

Bestendigen, uitbreiden of geheel nieuw interventieplan?

Uit de eindrapportage interventieplannen Sociaal Domein blijkt dat het nodig is om gericht aan veranderopgaven te werken, de verbinding met andere cruciale beleidsterreinen te versterken en voor de lange termijn te monitoren of onze meest kwetsbare inwoners voldoende profijt hebben van de uitvoering van het beleid.

Gericht werken aan veranderopgaven

Specifiek zien we vanuit het ingezette beleid en de praktijk de volgende actielijnen voor de komende bestuursperiode:

- versterken sociale basis: stadsdeelprogrammeren en vernieuwing subsidiekader (uitvoering beleidskader Samenwerken, samen sterk). Maar ook: versterken inclusieve en gezonde stad

-buurtteams jeugd/gezin en volwassenen ruimte en vertrouwen geven om te langten in de stad en steeds meer zelf inwoners te gaan ondersteunen, brede blik, afremmen groei van individuele ambulante hulptrajecten

-verdere transformatie van specialistische jeugdhulp: afbouw gesloten jeugdzorg naar kleinschalige zorg in de regio, meer gezinshuiszorg en pleegzorg, naar zo min mogelijk uithuisplaatsingen toe blijven werken, keten jeugdbescherming-veilig thuis vernieuwen, doorbreken van schotten tussen JGGZ, J&O en LVB. Goede verbinding tussen wat we in stadsdelen, stedelijk, regionaal en bovenregionaal doen.

-verbinding tussen buurtteams volwassenen, GGZ in de wijk, huisartsen, keten ouderenzorg

-verbeteren zorg en wonen voor doelgroep 16-27 jaar

-verdere transformatie beschermd wonen naar dorp en wijk

-tegengaan groei van dakloosheid, zeker van jongvolwassenen

-regie blijven voeren op top x en multiprobleemhuishouders

We adviseren voor deze actielijnen te streven naar een realistische begroting voor jeugdhulp, een samenhangend begrotingsprogramma WWZ en verwijzen naar het coalitiedossier 16-27 jarigen voor verdere toelichting. We zien kansen om binnen het huidige budgettaire kader van WWZ een groot deel van deze actielijnen vorm te kunnen geven door verschuivingen tussen taakvelden. Daarnaast is er de mogelijkheid om bij de begroting 2022 ingeboekte taakstellingen voor jeugd opnieuw af te wegen.

Verbinding andere cruciale beleidsterreinen

Om de kosten en het volume binnen zorg en welzijn beheersbaar te houden zijn aanpalende beleidsterreinen cruciaal.

Met name **wonen, een gezonde leefomgeving in de wijk, onderwijs en (passend) werk.**

Wij adviseren de coalitie hier sterk op in te zetten omdat het 'plakken van zorgpleisters' onvoldoende helpend is als de bestaanszekerheid van onze inwoners (een huis, een inkomen, een baan, geen schulden, veiligheid) onder druk staat. We adviseren steeds aandacht te houden voor de **inwoners die het meest kwetsbaar zijn** zodat zij de komende jaren met name profiteren van beleid op het gebied van wonen, gezonde leefomgeving, onderwijs en (passend) werk. Voor de transformatie van beschermd wonen, tegengaan van dakloosheid en ondersteunen van kwetsbare jongvolwassenen zijn meer passende woningen nodig (betaalbaar, geclusterd wonen).

Knelpunten op gebied van wonen en inkomen(werk) leiden vrijwel direct naar een toename van zorgkosten. (stress door armoede en ontbreken van een veilige en passende woning). Vertraging of andere keuzes (bijv. prioriteit voor woningen voor draagkrachtigen) hebben daarmee consequenties voor de zorgbegroting.

Lange termijn

We adviseren in aansluiting op het voorafgaande als hoofdlijn de aanpak uit het interventieplan te bestendigen, te kiezen voor een lange termijnperspectief en te waken voor een voortdurende stapeling van (nieuwe) beleidsinitiatieven maar met name regievoering in de uitvoering in het netwerk in de stad en regio te versterken. Het resultaat voor de inwoner komt van de uitvoering en niet van beleid. We adviseren te blijven monitoren en bewaken dat onze kwetsbaarste inwoners profiteren van het sociaal beleid, maar ook van de aanpalende beleidsterreinen die bestaanszekerheid moeten versterken. Er is veel in gang gezet, in de steigers gezet, maar het komt er nu op aan de uitvoering goed te faciliteren, te leren, regie te voeren op samenwerking tussen partijen en professionals. Ook komt er veel dynamiek vanuit het landelijk beleid, wat we regionaal en lokaal moeten vertalen en laten landen.

Alternatief is te kiezen voor allerlei nieuwe beleidsinitiatieven en interventies. In dat geval adviseren wij alleen te kiezen voor onderbouwde interventies.

- Prioriteit bij de top van de pyramide in de vorm van o.a. kleinschalige jeugdhulp, pleegzorg en kleinschalige vormen van beschermd wonen.

Antwoord: We zien dit als uitgangspunt niet als vraag.

- Doorbraakaanpak: is er een evaluatie? Op basis daarvan bepalen of uitbreiding gewenst is.

Antwoord: In het Coalitieakkoord 2018-2022 stond de volgende ambitie:

“Doorbraakaanpak 3.500 gezinnen: In onze stad zijn 3.500 huishoudens die gebruik maken van meerdere regelingen, omdat zij veel problemen tegelijk hebben. In basiswaarden als inkomen, wonen, werk, veiligheid, voeding en gezondheid is vaak onvoldoende voorzien. Onze aanpak is nog te gefragmenteerd en daardoor niet altijd efficiënt. We zetten gezinscoaches in om de stapeling van zorg te voorkomen en betere zorg op maat te bieden. Daarnaast willen we de uitvoering helpen en steunen om meer met onorthodoxe oplossingen te kunnen komen. Doen wat nodig is dus, in plaats van het uitvoeren van diverse regelingen. Daarom veranderen we de komende jaren onze dienstverlening. Te beginnen op basis van een pilot oplopend naar minimaal 200 gezinnen in 2022. Vanaf 2020 gaat de doorbraakaanpak besparingen opleveren (€ 300.000,- in 2019, daarna oplopend naar € 1 miljoen in 2022 en verder).”

Deze ambitie is vervolgens opgenomen in het Interventieplan Fase 4 Sociale Stad als 1 van de 10 interventies. Middels de kwartaal- en halfjaarrapportages hebben is de raad regelmatig geïnformeerd over de voortgang. Uit bijgevoegde presentatie blijkt dat er in november 2021 195 inwoners ondersteund zijn vanuit de doorbraakaanpak, waarmee de ambitie van 200 gehaald lijkt te worden in deze bestuursperiode. In de rapportage van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) uit 2019 is te lezen hoe de aanpak inhoudelijk is vormgegeven. Het IPW is landelijk het meest vooraanstaande kennisinstituut over deze aanpak. Het gemeentelijk doorbraakteam heeft ook de ondersteuning van Nijmeegse ouders die slachtoffer zijn van het toeslagenschandaal opgepakt. In dossier S08 staat de ambtelijke advisering over het vervolg van de Doorbraakaanpak.

- Ombudsfunctie: ligt plan voor, opnemen in coalitiedossier. Stoppen met abonnement landelijke ombudsfunctie.

Antwoord: Op basis van de huidige overeenkomst met de Nationale Ombudsman (NO) behandelt hij de klachten tegen het college of ambtenaren in tweede aanleg en geeft hij gevraagde en ongevroegde adviezen. Voor klachten over zorgaanbieders en over het SW-dienstverband bestaan eigen klachtenprocedures.

Het is mogelijk om de huidige overeenkomst met de NO op te zeggen. Er is op dit moment nog geen uitgewerkt plan voor een alternatief maar er verschillende opties:

- Er kan een eigen gemeentelijke ombudsman in het leven geroepen worden;
- Er kan aangesloten worden bij de zogenaamde regionale ombudsman die voor een aantal regiogemeenten de ombudsfunctie uitvoert.

De kosten van de 2 opties en de vraag of het past binnen de capaciteit van de regionale ombudsman moeten nog in kaart gebracht worden.

- (Extra) aandacht voor ouderenmishandeling: wat gebeurt er al? Afhankelijk daarvan extra (financiële) impuls bepalen, hoger op de agenda.

Antwoord: Er is – onder regievoering van de GGD – sedert bijna tien jaar aandacht besteed aan verspreiding van kennis en handelingsperspectief aan ouderen, vrijwilligers en professionals om ouderenmishandeling te voorkomen, te kunnen signaleren en weten hoe te handelen. Ook in de komende jaren is er aandacht voor het thema ouderenmishandeling.

In het kader van de regionale Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2021 – 2025 (“Samen voor een thuis zonder geweld”) heeft Veilig Thuis (GGD) een activiteitenplan Aanpak Ouderenmishandeling 2022 – 2024 ingediend waarvoor subsidie wordt verleend.

De GGD ontvangt hiervoor een bedrag van **€ 97.365**. Veilig Thuis benut de middelen voor versterking van kennis en expertise in het relevante netwerk en voor ondersteuning van lokale partners bij dit type casuïstiek. De subsidie is ten laste gebracht van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld ‘geëscaleerde zorg 18+’, deelproduct ‘aanpak huiselijk geweld’ (61311.S3212).

In het kader van de lokale aanpak Huiselijke Geweld en Kindermishandeling heeft het college van Nijmegen op 8 maart 2022 de Lokale agenda Samen voor thuis zonder geweld Nijmegen 2022 t/m 2025 vastgesteld.

Binnen deze lokale aanpak is de ambitie opgenomen om in Nijmegen te starten met een lokale alliantie financieel misbruik ouderen. Deze alliantie is inmiddels van start gegaan. De regionale projectleider ouderenmishandeling van de GGD is hierbij betrokken (deze wordt gefinancierd vanuit hier boven genoemde middelen).

3. Een lokale alliantie financieel misbruik bij ouderen in Nijmegen
<i>Relevante cijfers</i> Aantal adviesvragen ouderenmishandeling Nijmegen: 38 (2019), 66 (2020), 96 (2021) Aantal meldingen ouderenmishandeling Nijmegen: 31 (2019), 35 (2020), 36 (2021)
Eind 2021 is in Nijmegen gestart met een lokale alliantie financieel misbruik. Diverse partners zijn hier op aangesloten o.a. ABN AMRO, Radboud ziekenhuis, Veilig Thuis, Sterker, Home instead, Seniorenraad, verschillende notariskantoren, bewindvoeringskantoren en de Rabobank. Een lokale alliantie is een netwerk van (commerciële en niet-commerciële) private en publieke deelnemers die hun kennis van financieel misbruik van ouderen delen en bundelen. Binnen een lokale alliantie ontstaan zogenoemde 'korte lijntjes': de diverse disciplines leren elkaar kennen en trekken gezamenlijk op. In onze regio is er bij Veilig Thuis een projectleider ouderenmishandeling die helpt bij opstart van dit soort initiatieven in Gelderland Zuid. De projectleider kan door organisaties tevens benaderd worden voor voorlichting aan organisaties die werken met ouderen. Vanuit Veilig Thuis kan er waar nodig advies en ondersteuning gevraagd worden bij casuïstiek. We blijven met partners in gesprek om te zorgen dat er voldoende aandacht blijft voor het thema financieel misbruik bij ouderen.
Beoogd resultaat: • Meer adviesvragen ouderenmishandeling

Resumerend kan geconcludeerd worden dat ouderenmishandeling 'op de kaart staat' en aandacht krijgt die het verdient ten gunste van het voorkomen, signaleren en een effectieve aanpak.

- Dak- en thuislozen – ruimhartig beleid (briefadres, P-wet) meer ervaringsdeskundigen. Sluit de zorgbehoefte van dak- en thuislozen aan bij de vraag (informatie IrisZorg en CTMO GGD)? Als dit allemaal goed geregeld is, wil de Stadspartij een bedelverbod (GL wil geen bedelverbod).

Antwoord: Wij hebben een ruimhartig en zorgvuldig uitgedacht beleid op het gebied van maatschappelijke opvang. De opvangvoorzieningen zijn omgevormd van de klassieke dag- en nachtopvang (slaapzaal) naar naar 24-uursopvangvoorzieningen met passende begeleiding. Er vindt een snelle intake plaats door de onafhankelijke toegangspoort (Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang, CTMO) om mensen z.s.m. op een plek te krijgen en vanuit daar te stimuleren voor door- en uitstroom. Door de organisatie van deze centrale toegangspoort hebben we beter inzicht op de in- door- en uitstroom in de maatschappelijke opvang en kunnen we beter bijsturen. Door meer differentiatie in de opvangvoorzieningen proberen we de doorstroom in de opvang te verbeteren. We maken daarbij afspraken met de verschillende opvangvoorzieningen en met de buurtteams.

De vraag naar een briefadres loopt via de maatschappelijke opvangvoorziening (dit is de wenselijke route in verband met de nodige begeleiding) of direct bij de gemeente. Er wordt dan z.s.m. een onderzoek gestart om te kijken of een briefadres rechtmatig kan worden verleend. Op basis van een briefadres kan een uitkering worden aangevraagd.

De aanvraag van een uitkering wordt door de gemeente direct in behandeling genomen. Wanneer iemand in de maatschappelijke opvangvoorziening (eerste opvang) verblijft, bevestigt de opvangorganisatie het verblijf van deze persoon in de voorziening. Op basis van deze bevestiging kunnen de kosten van de opvang en de eerste levensbehoeften worden bevoorschot. Er vindt een onderzoek plaats naar de rechtmatigheid van de uitkering. Zodra duidelijk is dat iemand recht heeft op een uitkering, wordt deze toegekend.

Echter, niet iedereen komt in aanmerking voor een uitkering of een briefadres. Bijvoorbeeld mensen die niet worden aangemerkt als ingezetenen van Nederland (zoals dakloze arbeidsmigranten) of mensen zonder verblijfsstatus?. Er zijn ook uitzonderingen, waarbij iemand geen gebruik kan maken van de eerste opvang, bijvoorbeeld in geval van ernstige overlast. In dat geval wordt er gekeken of een briefadres bij de gemeente mogelijk is.

De inzet van ervaringsdeskundigen is goed geborgd in het hulpverleningsaanbod van de opvangaanbieders. Het vormt een belangrijk onderdeel van de uitvoering van de herstelvisie. Ervaringsdeskundigen worden breed ingezet, zowel preventief als in de opvangvoorzieningen.

Wat betreft een bedelverbod, dat gaat breder dan alleen over de strikte doelgroep van de maatschappelijke opvang. Niet alle bedelaars zijn daklozen. Handhaven van een bedelverbod heeft ook veel haken en ogen. Zoals in sommige andere steden het geval is geweest en de landelijke ophef die erover is ontstaan.

Iedereen doet mee en hoort er bij/anti-discriminatie (inclusie en diversiteit S11)

- Meer/blijvend aandacht nodig voor antidiscriminatie (htlbtqi, kleur, leeftijd). Is er al extra (structureel) budget voor o.a het Regenboogakkoord, meer budget nodig (zie S11)?
Antwoord: Het regulier beschikbare bedrag voor de uitvoering van ons lhbt+ beleid is jaarlijks maximaal € 50.000. In 2022 is eenmalig € 150.000 extra beschikbaar gesteld voor een vliegende start van de uitvoering van de regenboogagenda. Dit is nog niet structureel geregeld in de stadsbegroting. Voor de realisatie van de doelen in de regenboogagenda is een structurele uitzetting van de middelen wenselijk van tussen de €50.000 en €100.000 per jaar vanaf 2023.
N.a.v. de toeslagenaffaire zijn door het rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor antidiscriminatie. Dit maakt het mogelijk om, naast de uitvoering van de wettelijke taak door Vizier, op thema's aanvullend te investeren.
- Inclusieve stad: extra inzet en budget nodig in relatie tot VN-verdrag, bijvoorbeeld voor onderzoek of (hernieuwde) regeling toegankelijkheid gebouwen. De inclusie-agenda niet alleen uit lopende budgetten betalen. Verzoek: voorstel voor onderbouwing/besteding extra budget.
Antwoord: Extra budget voor de uitvoering van het Actieprogramma inclusie VN-verdrag handicap zorgt ervoor dat de uitvoering niet ten koste gaat van de reguliere budgetten en met prioriteit kan worden opgepakt. Het is dan niet nodig om bij het jaarlijkse begrotingsproces voorstellen voor te leggen als er binnen de bestaande budgetten te weinig ruimte blijkt.
Hieronder een overzicht per onderwerp/domein van mogelijke bestedingen:
 - Projectleiding
Om de actiepunten uit het Actieprogramma tot uitvoering te brengen, is op verzoek van de raad een onafhankelijke projectleider aangesteld, vooralsnog voor 1 jaar (mei 22-mei23). Het is wenselijk deze inzet te continueren met ofwel nog een jaar (€ 65.000 tot mei 2024) of tot einde project (€ 95.000 tot eind 2024).
 - Ervaringsdeskundigheid:
Voor 2022 is €10.000,- voor beschikbaar voor de projectorganisatie, onder andere voor aanhaking ervaringsdeskundigheid in project- en themagroepen. Voor zowel 2023 als 2024 is het wenselijk om ook €10.000,- per jaar te reserveren voor het stimuleren en faciliteren van de inzet van ervaringsdeskundigheid/ervaringskennis.
 - Communicatie:
Voor het toegankelijker maken van de gemeentelijke communicatie en specifiek de inzet op begrijpelijke taal (oa via het project DirectDuidelijk) zou het wenselijk zijn om jaarlijks een bedrag van €10.000,- vrij te maken voor 2022, 2023 en 2024.
 - Bewustwording en Sociale Participatie
Met een jaarlijks bedrag van € 25.000 kan een vervolg worden gegeven aan de projecten Welkome Wijk en #Oogvoorelkaar.
 - Onderwijs
Voor het inzetten op inclusief onderwijs (onder andere de aansluiting onderwijs-jeugdzorg en preventieve activiteiten in het regulier onderwijs) wordt met het Samenwerkingsverband primair onderwijs en onderwijsbesturen primair onderwijs een plan uitgewerkt, dat in principe gefinancierd wordt uit

rijksmiddelen NPO (nationaal programma onderwijs). In coronatijd zijn meer kinderen naar speciaal (basis)onderwijs gegaan en er is inmiddels meer beroep op de NPO-middelen gedaan dan ontvangen door gemeente Nijmegen. Met een extra bijdrage van minimaal € 100.000 en maximaal € 300.000 is het alsnog mogelijk een impuls te geven aan inclusief onderwijs.

•Toegankelijkheid fysieke domein (thema Bouwen en Wonen en Vervoer)

Met een budget van €150.000,- per jaar (voor 2022, 2023 en 2024) kan een impuls worden gegeven aan het verbeteren van de toegankelijkheid in het fysieke domein. Dit bedrag is onder andere bedoeld voor een hernieuwde regeling voor het verbeteren van de toegankelijkheid openbare gebouwen/openbare ruimte en om ervaringsdeskundigen te betrekken bij de ontwikkeling van het stationsgebied.

- In hoeverre zijn er cijfers bekend van discriminatie bij uitgaansgelegenheden?

Antwoord: Er zijn geen recente onderzoeksgegevens bekend over discriminatie bij uitgaansgelegenheden. Wel worden door Vizier de meldingen van discriminatie verzameld: in 2021 waren er 10 klachten in verband met discriminatie in de horeca, waarvan 8 gerelateerd aan Corona (mondkapjes/QR-code), één op grond van geslacht en één op grond van ras.

- Meer ervaringsdeskundigen op diverse terreinen gewenst. Wat nodig om vaker gebruik te maken van ervaringsdeskundigen – plan opstellen en begroting aan toevoegen – varianten aandragen.

Antwoord: Er is een concept-plan voor de inzet van ervaringsdeskundigen in de maak in de vorm van een regionale handreiking. In de concept-handreiking staat onder meer welke rollen ervaringsdeskundigen kunnen vervullen in het sociaal domein, aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan om ervaringsdeskundigheid goed 'in te bedden' in organisaties en hoe we een impuls kunnen geven aan ervaringsdeskundigheid bovenop wat al wordt gedaan. Qua financiële impuls, gekoppeld aan de handreiking, zien wij 3 varianten: aanstelling/financiering van een regionale kwartiermaker cq coördinator; aanstelling/financiering ervaringsdeskundige beleidsadviseurs bij gemeentelijke afdelingen; standaardopname ervaringsdeskundige inzet in uitvoeringsopdrachten (subsidies, inkoopcontracten), zonder extra financiering, zoals al bij een aantal organisaties/opdrachten gebeurt (Buurtteams Volwassenen, jeugdhulporganisaties, Iris Zorg, WerkBedrijf).

Armoede-/minimabeleid

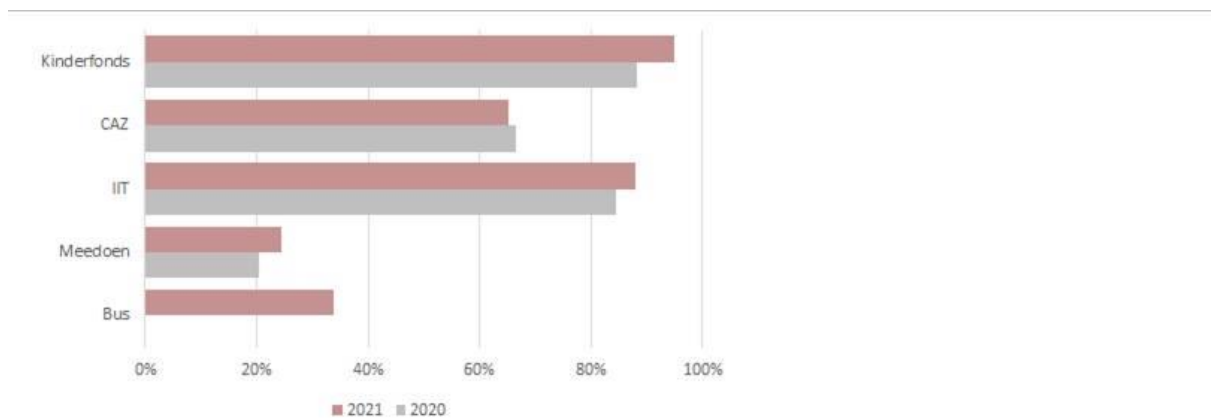
- Veel regelingen (gestapeld), maar bereiken we hiermee ook onze doelen, doelgroepen en kinderen. Breng scherper in beeld of ons minimabeleid werkt. Is het mogelijk om de diverse regelingen te stroomlijnen of combineren tot één regeling?

Antwoord: De verschillende minimaregeling in Nijmegen kennen verschillende toelatingscriteria en inkomensgrenzen. De omvang van de doelgroep is daardoor vaak niet af te leiden uit openbare bronnen. Op verzoek van de gemeenteraad hebben we afgelopen jaar een opvraag naar de omvang van de doelgroepen voor de verschillende regelingen gedaan bij het CBS om vast te kunnen stellen hoe groot het bereik is van de verschillende regelingen.

Voor 3 regelingen deden we dat niet:

- Voor 2 regelingen geldt dat er toelatingsvoorwaarden zijn die niet in de inkomenssfeer liggen en dus is de omvang van de doelgroep ook niet vast te stellen op basis van inkomensgegevens:
 - Om in aanmerking te komen voor vrijstelling van hondenbelasting is het noodzakelijke en hond te hebben. Er is geen samenhangende registratie waarin zowel hondenbezit als inkomen is vastgelegd.
 - Om in aanmerking te komen voor de Studietoeslag is een voorwaarde dat het om een student gaat die door beperking niet in staat is naast de studie bij te verdienen. Ook hiervan bestaat geen registratie.
- Voor de bijzondere bijstand geldt dat ze bedoeld is voor bijzondere situaties, en dat er daarom ook geen streefcijfer van gewenst bereik vastgesteld kan worden.

In onderstaande figuur is te zien hoe groot deel van de doelgroep in 2021 (en 2020) gebruik heeft gemaakt van deze regelingen.

Figuur: aantal gebruikers per regeling als % van de groep die volgens hun inkomen in aanmerking komen voor de regeling (CBS 2019)

Uiteraard heeft corona in 2020 en 2021 ook effect gehad op regelingen als de meedoen en het busvoordeelabonnement.

In 2019 lieten we door Nibud een Minima Effect Rapportage uitvoeren (zie bijlage) om de effectiviteit van het Nijmeegse minimabeleid in kaart te brengen. Hieruit bleek dat met de regelingen die er in Nijmegen zijn mensen hun begroting rond zouden moeten kunnen krijgen. Voorwaarden hierbij zijn wel dat mensen ook daadwerkelijk gebruik maken van alle regelingen die er lokaal en landelijk zijn en er geen sprake is van schulden. In de loop van 2022 willen we opnieuw een Minima Effect Rapportage laten uitvoeren om de effectiviteit in kaart te brengen.

Voor het stroomlijnen van de diverse regelingen zijn op verzoek van de raad verschillende scenario's uitgewerkt (zie bijlage). Het combineren tot één regeling zou kunnen voor de Kindregelingen, de CAZ, de meedoen en het busvoordeelabonnement. In 2022 onderzoeken we de mogelijkheid tot het samenvoegen van het budget van de CAZ, bus en Meedoenregeling.

- Meer informatie over regelingen, zichtbaarheid Stips vergroten (vb Sociaal plein in oa. Leusden) en actief benaderen van mensen. Hoe bereik/niet-gebruik vergroten? Wordt dit gemeten, via bijv. de stads- en wijkmonitor?

Antwoord:

Fysiek/telefonisch:

In Nijmegen hebben we de Stips: steunpunten per stadsdeel waar bewoners fysiek of telefonisch terecht kunnen voor informatie en advies. Periodiek wordt gemeten wat het bereik is. Uit de tweejarige Burgerpeiling blijkt het volgende: Van de (meerderjarige) inwoners is 47% bekend met de Stips. Tussen 2017 en 2019 nam de bekendheid van de Stips licht toe; ten opzichte van 2019 is de bekendheid van de Stips in 2021 onveranderd. Van de inwoners, die bekend zijn met de Stips, weet 59% ook waar deze is gevestigd. Ook is gekeken hoe groot de bekendheid van de Stips is bij inwoners met enige kwetsbaarheid op het vlak van gezondheid, zelfredzaamheid, inkomen, het hebben van sociale contacten en de mate van geluk. Van de inwoners met een kwetsbaarheid op één, twee of drie of meer onderdelen is resp. 48%, 57% en 51% bekend met de Stips; wat groter dan onder inwoners zonder kwetsbaarheid op de onderdelen (46%).

De Stips ondernemen periodiek activiteiten in het stadsdeel om meer bewoners te bereiken en de bekendheid bij de inwoners te vergroten. Met name na de Coronamaatregelen is dit belangrijk gebleken. En hoewel we de term "Sociaal Plein" niet hanteren, hebben we het afgelopen jaar tevens geregeld dat de Stip per stadsdeel samen met de Financieel adviseur in de wijk, het Buurtteam jeugd & gezin en het Buurtteam volwassenen centraal gehuisvest is in een gemeentelijke wijkcentrum. Dit met het oog op de bekendheid en bereikbaarheid voor de inwoners en een goede samenwerking tussen de welzijn- en zorgorganisaties.

Digitaal:

In Nijmegen kennen we daarnaast al jaren de digitale Vraagwijzer 024, waar voor iedereen in Nijmegen informatie te vinden is over alle mogelijkheden, activiteiten en initiatieven in Nijmegen en in de buurt: www.wegwijzer024.nl. Ook is het afgelopen jaar de website Vraaghulp gelanceerd, die inwoners wegwijs maakt op het gebied van zorg, hulp en ondersteuning: Vraaghulp Nijmegen - Zorg, hulp en steun in de buurt

Het bereik van de regelingen wordt gemeten en jaarlijks in kaart gebracht bij de stads- en wijkmonitor. Zoals hierboven genoemd hebben we afgelopen jaar op verzoek van de raad de omvang van de doelgroepen in kaart laten brengen door het CBS. Om het bereik van de regelingen te vergroten en niet-gebruik terug te dringen zetten we volop in op online en offline communicatie en het realiseren van één toegangspoort voor alle regelingen. Wanneer mensen een minimaregeling aanvragen worden zij ook actief gewezen op andere regelingen die er zijn.

- Alternatieven voor Meedoenregeling in beeld brengen (voor- en nadelen, kosten), want veel mensen hebben geen behoefte aan de activiteiten die via de Meedoenregeling worden aangeboden (o.a. nu weinig mogelijkheden om een (sport)activiteit uit te proberen):
 - o Cultuur- en sportpassepartout (vb Amsterdam)/voor iedereen (extra 'punten' voor minima);
 - o Een portal gekoppeld aan de Meedoenregeling;
 - o Financiële gevolgen van verhoging inkomensgrens voor Meedoenregeling naar 140/150%.

Antwoord: Sinds 2019 wordt de Meedoenregeling uitgegeven via het platform Forus. Sindsdien ontvangen mensen na aanmelding een QR-code ter waarde van 150 euro waarmee ze bij diverse aanbieders terecht kunnen voor sport- en cultuuractiviteiten. Het aanbod van de meedoenregeling is sinds die tijd flink toegenomen tot circa 300 aanbieders waaruit men kan kiezen. In 2016 is onderzoek gedaan naar het invoeren van een stadspas. Dit is toen niet door gezet in verband met de hoge (uitvoerings-)kosten die hiermee gepaard gingen.

De financiële gevolgen van een verhoging van de inkomensgrens naar 140% /150% zijn als volgt:

Ophoging van 130% naar 140% = € 110.000,- (inclusief uitvoeringskosten)

Ophoging van 130% naar 150% = € 228.000,- (inclusief uitvoeringskosten)

Deze kosten zijn op basis van een gelijk bereik van 23%. Gaat het relatieve bereik omhoog dan zullen ook de kosten toenemen.

- Omzetten voedselbank naar een sociale supermarkt, want meer keuzevrijheid nodig, nog steeds gratis of tegen lager bedrag (vb Amsterdam) – financieel plaatje, verschil met voedselbank – verkennen. NB: discussie over 'sociale supermarkt' binnen de voedselbank in Nijmegen.

Antwoord: Op dit moment verstrekken we jaarlijks 20.000 euro subsidie als bijdrage voor huisvestingskosten aan de Voedselbank Nijmegen. De wijze waarop de Voedselbank de pakketten verstrekt en welke inkomensgrens zij hanteren bepalen zij zelf (en is deels landelijk bepaald). Landelijk zijn er meer Voedselbanken die over zijn gegaan op een 'supermarkt' model. Ook de Voedselbank Nijmegen heeft aangegeven dit model interessant te vinden. Zij starten daarom komende maand en de maand erop met een pilot op 2 bestaande uitgiftepunten (Goffert en Nijmegen Noord) waarbij ze een andere opstelling maken en de mensen met een winkelwagentje langs de spullen kunnen lopen om aan te wijzen wat ze willen hebben. Wil de Voedselbank overgaan op een echte winkel dan is de ruimte hiervoor nog een vraagstuk.

- Gedeeltelijke stopzetting van de subsidie voor ouderbijdrage scholen van Stichting Leergeld (veel brieven over ontvangen) – hoe zit dit en wat zijn de gevolgen?

Antwoord: Het college van B&W van de gemeente Nijmegen heeft op 7 december 2021 besloten om met ingang van schooljaar 2022/2023 niet langer subsidie te verlenen aan Stichting Leergeld om de vrijwillige ouderbijdrage voor het onderwijs te vergoeden. In 2021 werd hiervoor een bedrag van € 160.000 subsidie verleend en voor 2022 € 80.000, welk bedrag is bedoeld voor tot het eind van het schooljaar 2021/2022. In het collegevoorstel staat de volgende motivatie om de subsidie niet langer te vergoeden:

“Onderwijs

Per 1 augustus 2021 is de wet vrijwillige ouderbijdrage ingevoerd. Deze wetgeving houdt in dat aanvullende kosten voor ouders worden beperkt en dat de kinderen van ouders die dit niet kunnen of willen betalen wel aan alle activiteiten mogen deelnemen. Tot op heden betaalde stichting Leergeld een deel van deze kosten. Om te voorkomen dat bij de implementatie toch kinderen tussen het wal en schip

geraken bieden we een vangnet via Stichting Leergeld. Deze noodoplossing is beschikbaar van 1 augustus 2021 t/m 1 augustus 2022 (schooljaar). In 2022 monitoren we samen met stichting Leergeld wat de effecten zijn van de nieuwe wetgeving. Wij vinden het belangrijk dat onderwijsinstellingen de wet uitvoeren en zich hieraan houden. Als onderwijsinstellingen de wet niet naar behoren uitvoeren is het noodzakelijk om met de desbetreffende onderwijsinstellingen in gesprek te gaan.”

Ter aanvulling op hetgeen in het collegevoorstel staat genoemd is dat de vrijwillige ouderbijdrage altijd al vrijwillig was. Scholen waren al verplicht om dit proactief kenbaar te maken aan ouders. Dit gebeurde (landelijk) niet overal, maar was al wel een wettelijke plicht. Met ingang van 1 augustus 2021 is in de wet toegevoegd dat kinderen niet meer geweigerd kunnen worden bij een door de school georganiseerde activiteit.

Een aantal Nijmeegse scholen hebben gereageerd op het stopzetten van de subsidie aan Stichting Leergeld c.q. de vergoeding van de vrijwillige ouderbijdrage aan scholen. Zij geven aan dat een groot percentage van de vrijwillige ouderbijdrage wordt betaald door stichting Leergeld. Met deze vrijwillige ouderbijdrage komt er geld naar school om voor alle kinderen activiteiten te organiseren die het onderwijs leuker maken (Sinterklaas, Carnaval, uitjes e.d.) Deze activiteiten worden vaak georganiseerd door een groep ouders, waarmee ook de ouderparticipatie en integratie in de wijk wordt gestimuleerd. Als de bijdragen wegvallen, moeten scholen overwegen of dit soort waardevolle activiteiten nog wel door kunnen aan. Met name de scholen waar veel minima zitten zijn hiervan de dupe.

NB: de vraag is of dit een taak is voor de gemeente in het kader van armoedebelief of onderwijsbeleid, je kunt je ook afvragen of dit een landelijk vraagstuk is in het kader van bekostiging van het onderwijs.

- Bewindvoering uitgevoerd door de gemeente zelf i.p.v. door particuliere bewindvoeringsbureaus (vb Dordrecht) – onderzoeken.

Antwoord: Juni 2020 is het rapport “Oriëntatie op alternatieven voor de huidige bewindvoeringspraktijk” vastgesteld door het college en op basis daarvan is besloten bewindvoering niet in eigen beheer te gaan uitvoeren. Daarnaast is er besloten om de regie op bewindvoering te versterken door het afsluiten van een convenant voor 2 jaar met bewindvoerders waarbij er met hen afspraken worden gemaakt rond instroom in bewind, doorstroom naar schuldhulpverlening en uitstroom uit bewind en waarbij er gestuurd wordt op de kwaliteit van bewindvoering. Het convenant bewindvoerders en de gemeente Nijmegen is begin december 2021 vastgesteld. Over twee jaar volgt evaluatie van de ervaringen en resultaten van het convenant. Hierbij zal het alternatief van bewind onder eigen beheer ook worden meegenomen. Daarnaast wordt er sinds kort gebruik gemaakt van het adviesrecht schuldbewind.

Participatie bijstandsgerechtigden

- Granieten bestand in de bijstand: schifting maken tussen ‘chronische’ groep (met rust laten) en groep met mogelijkheden. Is dit mogelijk op basis van het project Doe je mee. Binnen dit project spreekt het WerkBedrijf met alle bijstandsgerechtigden over vragen en mogelijkheden op alle leefgebieden: van participatie, activering tot de financiële situatie en gezondheid.

Antwoord: Ja, project ‘Doe je mee’ leent zich hier goed voor. Uitkeringsgerechtigden voeren met een consultant van ‘Doe je mee’ een gesprek over hun persoonlijke situatie in brede zin, over alle leefdomeinen. De diagnose na één of meerdere gesprekken is divers:

- Aanmelding voor participatie-activiteiten bij een participatiecoach van de gemeente
- Aanmelding voor een traject bij WerkBedrijf
- Aanmelding voor zorg/financiële ondersteuning etc.
- ‘Rusttraject’: de conclusie is dat er geen mogelijkheden zijn voor participatie of werk. Eventuele zorg is geregeld, er wordt optimaal gebruik gemaakt van financiële/inkomensondersteuning (financiën op orde en stabiel). De uitkeringsgerechtigde wordt ‘met rust gelaten’ en weet de weg als er vragen of knelpunten zijn.

- Hoeveel mensen in de bijstand worden op dit moment begeleid door het WerkBedrijf of de participatiecoaches?

Antwoord: Er worden momenteel 100 uitkeringsgerechtigden begeleid door een participatiecoach. Per 1 april worden er 1.535 uitkeringsgerechtigden begeleid door WerkBedrijf. (Daarnaast 800 Nijmeegse kandidaten die werkzoekend zijn maar geen bijstandsuitkering hebben.)

- Minder streng maken 'bijverdienen' bij P-wetuitkering vanuit principe 'werken loont' (minimaal behoud ruimte die er nu is, is ten opzichte van andere gemeente relatief ruim) – "proeftijd"/max termijn aan verbinden. Mensen verleiden om de stap te zetten om te gaan werken, nu wordt dit niet gestimuleerd (want risico op 'terugvallen'). (S07)

Antwoord: De Participatiewet kent een aantal artikelen die bijverdienen mogelijk maken. Dit zijn de uitzonderingen van inkomsten die niet tot de middelen worden gerekend. Artikel 31 lid 2 beschrijft deze:

- 31 lid 2 onder n: "reguliere" vrijlating. Dus 25% van de inkomsten tot een max van € 221 per maand, voor ten hoogste 6 maanden
- 31 lid 2 onder r: na de "reguliere" vrijlating extra vrijlating voor alleenstaande ouders van 12,5% van de inkomsten tot een max van € 137,94 per maand, voor ten hoogste 30 maanden
- 31 lid 2 onder y: vrijlating voor personen die medisch urenbeperkt zijn, tot 15% van de inkomsten, tot een max van € 139,90 per maand
- 31 lid 2 onder j: een een- of tweemaalige premie van ten hoogste € 2.638 per kalenderjaar.

Wij maken gebruik van eerste 3 mogelijkheden tot vrijlating. Wanneer bijstandsgerechtigden uitstromen, maar dan toch weer instromen door het verlies van de inkomsten hebben zij opnieuw recht op deze vrijlating.

Vorig jaar ontstond in het land en de gemeenteraad discussie over het meer laten bijverdienen van bijstandsgerechtigden. Bij ons is dit alleen mogelijk door het vierde punt van de bijverdienpremie toe te voegen. Dit doen wij nog niet. Wanneer we ervoor kiezen een tweemaalige premie in te zetten, betekent dit een eenmalige stijging van de bijstandslasten van circa € 840.000 in het eerste jaar en een structurele stijging van circa € 240.000 per jaar in de jaren daarna. Hier is op dit moment geen dekking voor. Het toevoegen van een premie maakt deeltijdwerk in de uitkering aantrekkelijker. Wanneer meer uitkeringsgerechtigden deeltijdwerk verrichten, betekent dit anderzijds ook een daling in de bijstandslasten. Zie voor meer informatie over de bijverdienpremie:

<https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/40d05e49-5ebf-44de-9504-b2748db2726e?documentId=e6bc17c7-df42-44f3-b74b-4457e4341c58&agendaItemId=410a0457-1455-461d-9090-a26966e3d2d9>

Deeltijd werk kan voor bijstandsgerechtigden erg spannend en zelfs risicovol zijn door de veranderende financiële situatie en ingewikkelde berekeningen. Gezien de voordelen van werk willen we dit wel zo veel mogelijk stimuleren en drempels verlagen. We starten deze maanden met de het gebruik van het Huishoudboekje om ook bij wisselende inkomsten de financiële situatie stabiel te houden en inkomenszekerheid te bieden. De Sociaal Raadslieden voeren daarnaast een toeslagencheck uit om problemen met toeslagen zo veel mogelijk te voorkomen.

- Specifiek voor jongvolwassenen met een P-wetuitkering tot 27 jaar 'proeftijd' om te werken, mogelijk maken. Wat is wettelijk mogelijk en onder welke voorwaarden en hoe groot is deze groep? (S07)

Antwoord:

Jongeren tot 27 jaar zijn uitgesloten van een aantal onderdelen in de PW, waaronder de onderdelen n, r en j van artikel 31 lid 2 (PW art 31 lid 5). Dat betekent dat zij geen recht hebben op vrijlating en geen premie mogen ontvangen. Bijverdienen behoort voor jongeren dus niet tot de mogelijkheden. We kunnen wel voor specifieke groepen of individuen oplossingen bedenken.

De Participatiewet biedt de mogelijkheid om de bijstand af te stemmen op de individuele omstandigheden (PW art. 18 lid 1). Daarnaast zien we in het land interessante projecten, zoals het bouwdepot voor dak- en thuisloze jongeren en/of jongeren die vanuit de jeugdzorg komen (18-21 jarigen): <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/bouwdepot-mag-toch-doorgaan>

- WerkBedrijf: belangrijk dat werkgevers ontlast worden, wat doet het WerkBedrijf hier al aan?

Antwoord:

Een belangrijk deel van de taken van WerkBedrijf bestaan uit werkgeversdienstverlening. WerkBedrijf onderhoudt een netwerk van werkgevers en zorgt voor:

- De vraag van werkgevers/vacatures invullen
- Jobcarving: vacatures ombuigen naar takenpakketten en functies die aansluiten bij de vaardigheden van kandidaten (als de oorspronkelijke vacature niet kan worden ingevuld)
- Jobcoaching op de werkplek, begeleiding na plaatsing
- Aanpassingen op de werkplek (bijv. rustige werkplek, digitale hulpmiddelen, kantoormeubilair)
- Aanbieden van werkervarings- en ontwikkelplaatsen om kandidaat en werkgever met elkaar kennis te laten maken in de praktijksituatie (laagdrempelig)
- Aanbieden van detacheringen, zodat het werkgeverschap en werknemersrisico's bij WerkBedrijf liggen. Het bedrijf betaalt een vergoeding per uur naar loonwaarde.
- Aanbieden van no-riskpolis, zodat werkgever geen loon door hoeft te betalen bij ziekte van de werknemer
- Inzet van loonkostensubsidies, ter compensatie van een lagere productiviteit/loonwaarde van de werknemer
- Begeleiding en training van de werkgever (als een kandidaat vanwege een arbeidsbeperking specifieke begeleiding nodig heeft)
- Organiseren van netwerkbijeenkomsten voor werkgevers, om ervaringen en 'best practices' uit te wisselen

Vragen en opmerkingen van individuele partijen

Wmo en Jeugdhulp

- Gevolgen van afbouw gesloten regionale jeugdzorgvoorzieningen voor Nijmegen? (GL)

Antwoord:

Wat hebben we gedaan?

In de afgelopen bestuursperiode is in het Interventieplan Sociale Stad voor een samenhangend pakket aan interventies gekozen: versterking sociale basis, verminderen ambulante hulp in combinatie met versterken eerste lijn/toegang voor Jeugdhulp en Wmo én transformatie zorg met verblijf. Deze samenhang is belangrijk zodat afschaling en omvorming van specialistische zorgvormen goed kan landen in alternatief zorgaanbod en we gelijktijdig werken aan sterke preventie en eerder ondersteunen van inwoners en gezinnen om escalatie van problematiek zoveel mogelijk te voorkomen.

Bij de specialistische jeugdhulp hebben we aan 4 actielijnen gewerkt in (boven)regionaal verband:

- passende hulp bij complexe problematiek
- voorkomen van uithuisplaatsingen (met JIM, buurtgezinnen)
- stimuleren van gezinsvormen (pleegzorg en gezinshuizen)
- versterken keten jeugdbescherming

Zie hiervoor de website www.jeugdregionijmegen.nl

De focus van de acties liggen op de regio Nijmegen. Er wordt op Gelders niveau afgestemd, geleerd en ook geprioriteerd (vaak landelijke druk). De afgelopen periode is de Gelderse agenda beïnvloedt door de crisis in de jGGZ (rondom corona), jeugdbescherming én de afbouw van de gesloten jeugdzorg.

Advies komende periode

We adviseren de omvorming van grootschalige intramurale zorgvormen in de top van de piramide naar kleinschalig verblijf, zoveel mogelijk in de wijk in gezinsvormen, in samenhang te blijven bezien met de sociale basis, bestaanszekerheid en een sterke eerste lijn en ambulante hulpvormen. Dit voorkomt dat kinderen in crisis komen en op verzoek van een rechter gesloten worden geplaatst. Hoewel het gaat om een kleine groep, in 2021 ging het om 14 kinderen, is de impact groot. Voor het kind en gezin en omgeving, maar ook voor het professionele netwerk omdat dergelijke plaatsingen als noodgreep worden gezien. Het organiseren van alternatieven van gesloten jeugdzorg past volledig in de ingezette transformatie.

Belangrijke prioriteiten voor de komende periode:

Jeugd:

- transformatie gesloten jeugdzorg en 3 milieu (klassieke terreinvoorzieningen) naar kleinschalig verblijf (kleine groepen in de wijk): dit vraagt om innovatie- en transitiemiddelen om de omvorming van bestaand aanbod mogelijk te maken en vastgoedissues te kunnen oplossen
- meer pleegzorg en gezinshuizen: ook hier middelen nodig voor professionele wervingscampagnes, goede randvoorwaarden voor pleegouders en gezinshuisouders
- betere uitstroom 18-23 jaar: jongeren in een complexe situatie beter begeleiden in de overgang naar zelfstandigheid na het 18e levensjaar; dit vraagt om uitvoerbare perspectiefplannen en voldoende woonvarianten
- doorontwikkeling inkoop specialistische jeugdhulp: doorontwikkeling van het inkoopkader waardoor samenwerking tussen de sectoren GGZ, J&O en LVB onderling en met de Buurtteams meer wordt ondersteund, vernieuwing van het aanbod wordt aangejaagd, meer betrekken van ervaringsdeskundigen en cliëntenraden in de inkoop;
- Op het moment dat de Gelderse voorzieningen sneller afgebouwd worden dan er regionale alternatieven zijn, kunnen kinderen met een gesloten machtiging niet geplaatst worden. Dit betekent dat deze kinderen met risico op suïcide of ander gevaarlijk gedrag (weglopen, agressie etc.) thuis of in jeugdhulp met verblijf zorgen voor onhoudbare situaties. Dit zorgt voor druk op – toch al uitgeputte – ouders en professionals maar is vooral gevaarlijk voor de jongere zelf. Het komt nu ook al sporadisch voor dat er wachttijden zijn, in dat geval wordt overbruggingshulp georganiseerd.

- Integraal pgb blijft belangrijk, kansen aangrijpen om dit in Nijmegen in te voeren cq mee te doen aan landelijke pilots als de gelegenheid zich voordoet. (GL)

Antwoord:

Integraal PGB – gemeente Nijmegen

In 2020 hebben we een ambtelijke verkenning gedaan naar het integraal PGB. Er is onder andere gesproken met de gemeenten die met de pilots meededen.

In de Raadsbrief van 29 september 2020 schreef het College het volgende aan de Raad:

Het is niet mogelijk om tussentijds met de pilot I-PGB mee te doen. Dit betekent dat we geen gebruik kunnen maken van de afspraken rondom de AmvB. Om de geleerde lessen van de pilot-gemeenten te kunnen benutten heeft het college besloten om na de evaluatie een besluit te nemen over het integraal PGB. Aan de hand van de landelijke evaluatie in 2022 gaat de gemeente Nijmegen onderzoeken wat een passende uitvoering in Nijmegen is. Mochten cliënten tegen regelgeving van verschillende wetten aanlopen, hebben wij de doorbraakaanpak beschikbaar om hen van hulp te voorzien.

De evaluatie is uiteindelijk vervroegd en op 24 augustus 2021 gepubliceerd. In de evaluatie stond dat de randvoorwaarden om het experiment succesvol uit te voeren voldoende waren. Toch hebben de betrokken partijen onvoldoende ruimte ervaren om echt te kunnen vernieuwen, experimenteren en/of maatwerk te bieden.

Daarnaast is het niet gelukt om budgethouders te vinden voor deelname aan het experiment. Dit komt onder meer doordat budgethouders niet wilden deelnemen. De reden daarvoor is bijvoorbeeld dat in het experiment een nieuwe indicatie wordt gesteld. Dit leidt tot onzekerheid. Veel mensen kozen er daarom voor niet mee te doen en hun bestaande rechten te behouden.

In de evaluatie stond ook dat er geen steun was voor het voorzetten van het experiment in huidige vorm. De onderzoekers adviseerden daarom om het huidige experiment te stoppen. Wat er op neer kwam dat geen nieuwe deelnemers meer instromen. Deelnemers die al een integraal pgb hadden, kunnen deze behouden tot het eind van de looptijd (oktober 2022). De onderzoekers adviseerden om bij een vervolg op dit experiment vooraf minder kaders te stellen en meer ruimte te bieden aan de uitvoering. Het nieuwe kabinet moet hier een beslissing over nemen. Dit is niet expliciet in het coalitieakkoord genoemd, maar het belang van het PGB is wel onderschreven: 'Het persoonsgebonden budget (PGB) blijft een geschikt middel voor eigen regie, waarbij passende zorg centraal moet staan.'

De gemeente Nijmegen zal de ontwikkelingen rondom het integraal PGB goed in de gaten houden en onderzoeken of – als er een volgend experiment komt- deelname aan het experiment mogelijk is. Op de korte termijn gaat de gemeente Nijmegen aan de slag met het PGB 2.0, dit is de opvolger van het huidige pgb-systeem. De landelijke invoering van PGB2.0 draagt bij aan verschillende doelen. In de eerste plaats betere ondersteuning van de budgethouder en zijn/haar zorgverlener. Doordat het nieuwe systeem digitaal werken mogelijk maakt, krijgen budgethouders actueel inzicht in (de status van) hun zorgovereenkomsten, declaraties en budget.

- Er zijn wachtlijsten in de (jeugd-)GGZ. Hoe lang zijn deze in Nijmegen en welke actieve acties (als genoemd in de Stadsrekening) onderneemt de gemeente om deze tegen te gaan? (GL)

Antwoord:

Hoe lang zijn de wachttijden?

De wachttijden worden, conform de richtlijnen van de ggz, per diagnose gepubliceerd. Dat betekent dat er niet één wachttijd is voor de jeugd-ggz, maar deze erg verschillend kan zijn afhankelijk van de (complexiteit van de) hulpvraag van de jeugdige. De wachttijden zijn dan ook erg verschillend, per zorgvraag en per zorgaanbieder. Voor de basis-ggz (relatief 'lichte' zorgvragen, maximaal 24 uur behandeling) is doorgaans minder wachttijd, en zitten zorgaanbieders vaak binnen de treeknormen. Bij de grotere specialistische ggz zorgaanbieders verschilt de totale wachttijd: tussen 2 weken tot maximaal 40 weken van moment van verwijzing tot start behandeling. Voor crisis, waarbij binnen 24 uur gehandeld moet worden, is geen wachttijd.

Wat doen we al?

In de stadsrekening hebben we aangegeven dat we met onze nieuwe gecontracteerde zorgaanbieders, nu de aanbestedingsperiode is afgerond, gezamenlijk de jeugd-ggz in de regio moeten doorontwikkelen en transformeren. We zijn begin dit jaar een (regionaal) traject gestart om gezamenlijk te komen tot een meerjaren programma met als doel onder andere het terugbrengen van de wachttijden.

Wachttijden zelf zijn, zoals hierboven ook weergegeven, complex en niet een probleem dat direct aan te pakken is; maar een symptoom van een (vastgelopen) systeem. Bovendien is het ook niet mogelijk, of verstandig, om de wachttijden in de jeugd-ggz los te zien van de rest van de jeugdhulp. Om de wachttijden effectief aan te pakken, moeten we niet alleen kijken naar de individuele bottlenecks bij de jeugd-ggz, maar naar de in- door- en uitstroom en samenhang van het bredere geheel. Team Aanpak Wachttijden, van het ondersteuningsteam zorg voor de jeugd, heeft in opdracht van VWS, recentelijk een reeks studies/documenten over wachttijden gepubliceerd, deze zijn beschikbaar..

Het terugdringen van de wachttijden vraagt veel van verschillende partners in de stad, en onze regio. Het is lastig voor professionals om ruimte te creëren om anders te werken: professionals moeten kiezen tussen het grotere probleem oplossen of kinderen die nu hulp nodig hebben helpen.

Tegelijkertijd is het wél noodzakelijk. Jongeren moeten lang wachten op passende hulp. In deze periode verergeren klachten vaak, waardoor er nog langer en intensief behandeld moet worden. We hebben dit jaar meerdere bijeenkomsten georganiseerd, zowel binnen de keten/koker van de jeugd-ggz (o.a. met onderwijs, lokale teams, huisartsen, kinder- en jeugdpsychiaters en gemeenten) als bredere werksessies in de specialistische jeugdhulp (i.s.m. jeugd-ggz, jeugd en opvoedhulp, LVB (bijeenkomst op 18 mei)). Het doel van deze bijeenkomsten is om te komen tot een gezamenlijk gedragen programma dat is getoetst op focus, haalbaarheid en impact. Tot nu toe zijn er veel verschillende ideeën opgehaald die kunnen bijdragen aan het sneller helpen van jeugdigen, zoals het versterken van de consultatie & adviesfunctie aan lokale teams; concrete universele en selectieve preventie van depressieve klachten/suïcidaliteit op het VO (STORM-aanpak) en het verder versterken van de samenwerking tussen de driehoek

zorgaanbieder – POH-J – Buurtteams Jeugd & Gezin. De komende maanden wordt dit programma verder uitgewerkt.

We werken zowel in stad Nijmegen als samen met de regio hard aan het voorkomen van jeugdhulpvraagstukken en het terugdringen van wachttijden. Dit doen we onder andere door de inzet van de NPO-middelen en blokhuismiddelen. Zo zijn er verschillende acties die bijdragen aan het verminderen van de wachttijden:

- De inzet van de POH-J in alle stadsdelen van Nijmegen:
De praktijkondersteuner pakt een groot deel van de vraagstukken zelf op en voorkomt daarmee onnodige verwijzingen, tegelijkertijd verbetert ook de kwaliteit van verwijzingen waardoor jongeren beter en sneller op de juiste plek zitten;
- De Buurtteams Jeugd & Gezin zijn 1 juli 2021 begonnen en bieden zelf basishulp;
- We geven uitvoering aan de specifieke uitkering acute jeugd-ggz, waardoor we uitbreiding van de crisis-capaciteit realiseren in heel Gelderland;
- Allerlei vormen van preventie en aanvullende laagdrempelige ondersteuning, zoals: Schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk op het VO, jeugdcoaches, de preventieprogramma's (0-12, 12+), de uitbreiding van KOPP/KOV-trainingen

Wat kunnen we meer doen?

Wachttijden in de jeugd-ggz (en de rest van jeugdhulp) terugdringen is een zaak van lange adem. Primair vraagt het toenemende jeugdhulpgebruik een maatschappelijk debat, wat we als gemeente moeten blijven aanjagen en stimuleren: wat zijn normale hobbels in het leven, normale opvoedings- en opgroei issues en hoe maakbaar is het leven? Vasthouden aan excelleren en maakbaarheid ondermijnt het mentaal welbevinden van kinderen en jongeren nog verder. Het leidt ertoe dat zij een groter beroep doen op individuele zorg om imperfecties te repareren in plaats van te leren ermee om te gaan.

Verdere aandachtspunten om de wachttijden terug te dringen zijn:

- Instroom verminderen door het verbeteren van universele preventie, door in te zetten op het versterken van de (sociale) basis, het versterken van stevig onderwijs en de context van jeugdige/gezin, destigmatiseren;
- Het verbeteren van selectieve preventie, zo denken we concreet aan het invoeren van de STORM-aanpak (Strong Teens and Resilient Minds) op de VO-scholen, om jongeren met depressieve of suïcidale klachten vroegtijdig te signaleren
- De Instroom 'verbeteren' door goede, brede triage (o.a. alleen behandelen als behandeld moet worden, ouderproblematiek signaleren, evt. andere onderliggende of voorliggende vraagstukken op kunnen pakken zoals inkomstproblematiek);
- Doorstroom verbeteren door efficiënt en effectief behandelen (inzet eHealth, groepsbehandelingen, samenwerking met voorliggend veld, inzet op zaken die herstel beïnvloeden);
- Uitstroom verbeteren zodat het systeem niet ook aan de achterkant stopt;

We voorzien dat het een veranderingsproces is wat je moet blijven aanjagen met innovaties. De komende vier jaar is een innovatiebudget hiervoor heel helpend. Bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van een 'brede schil' rondom de buurtteams jeugd & gezin, en de doorontwikkeling van de samenwerking tussen de driehoek praktijkondersteuner, schoolmaatschappelijk werk en Buurtteams. Daarnaast hebben we aandacht voor de doorontwikkeling van de netwerksamenwerking in de specialistische jeugdhulp (JGGZ, LVB, J&O), zodat jeugdigen met hulpvragen op meerdere leefgebieden integraal geholpen kunnen worden.

- Hoeveel gevallen van huiselijk geweld zijn bekend in Nijmegen? Hoe heeft dit getal zich ontwikkeld de afgelopen jaren? (GL)

Antwoord: volgt zsm

- Hulpmiddelenbeleid (rolstoelen, scootmobiel, etc): betere service en kwaliteit nodig. Is het zinvol om onderzoek te doen naar verbetermogelijkheden, welke interventies zijn mogelijk om de service en kwaliteit van hulpmiddelen te verbeteren? (GL)

Antwoord: Nee, het huidige contract biedt voldoende houvast om te sturen op de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening. De volgende interventies/handvatten zijn er mogelijk:

1. We kunnen een waarschuwing geven (dit gaat gepaard met een SMART geformuleerd verbeterplan dat de leverancier dient op te leveren).
 2. Gele kaart geven met bijbehorende financiële consequentie
 3. Rode kaart geven met bijbehorende financiële consequentie.
 4. Ontbinding
- Kinderopvang gratis: hierdoor zal de vraag naar kinderopvang groeien, terwijl er al een tekort is aan pedagogisch personeel in Nijmegen? Wat kan gemeente Nijmegen hier aan doen? (D66)
- Antwoord:** Deze zorg is terecht. In onze ambtelijke voorbereidingen voor het nieuwe beleid 0 – 6 (periode 2023 e.v.) erkennen wij dit als knelpunt en risico. Het werken in de kinderopvang kán aantrekkelijker gemaakt worden (m.n. voor mannen). De belangrijkste elementen in deze zijn opleidingsmogelijkheden en inschaling van medewerkers. Let wel, wij hebben op beide knoppen nu géén rol als gemeente. Wij overwegen in onze ambtelijke voorstellen voor de nieuwe beleidsperiode hier verandering in aan te brengen. Als we nu kiezen om het werken in de kinderopvang aantrekkelijker te maken en – in samenwerking met de sector – medewerkers perspectief te bieden dan hebben we bij invoering van de nieuwe regelgeving een voorsprong. We kunnen helaas niet garanderen ‘op tijd’ te zijn. Het opleiden van medewerkers is een lang proces; mede omdat er aan de (gemeentelijke) VVE-locaties hoge wettelijke kwaliteitsnormen verbonden zijn.
- Desondanks adviseren wij hier wel op in te zetten. De leeftijd 0 tot 6 is een vormende periode waar kansenongelijkheid via interventies kan worden verzacht. Voldoende kwalitatieve kinderopvang geeft onze inwoners een steun in de rug voor de rest van het leven. Met name op de onderdelen taal/communicatie en executieve functies kunnen kinderen via deze weg ‘extra bagage’ meekrijgen waar ze hun hele leven van blijven profiteren.
- Kanttekening: De kinderopvang is geen overheidstaak en daarmee onderhevig aan bepaalde mechanismen van marktwerking. Het lokaal opleiden van medewerkers is zodoende geen garantie voor succes. Voorbeeld ter illustratie: Als wij inzetten op het opleiden van medewerkers en elders zet men in op hogere salariëring, dan leiden wij mogelijk PM’ers (pedagogisch medewerkers) op voor andere (buur)gemeenten.
- Gezonde schoollunches (zie pilots in andere steden) – wat kost dit? (D66)
- Antwoord:** De kosten hiervan hangen af van hoe je dit wil uitzetten: voor zowel primair onderwijs en speciaal (basis) onderwijs of ook voor het voortgezet onderwijs? Voor alle scholen of alleen in bepaalde wijken en/of scholen met de meeste leerlingen met risico op onderwijsachterstanden? Hoe ga je om met basisscholen die geen continu rooster hebben en waar kinderen – tenzij ze overblijven – tussen de middag naar huis gaan om te lunchen. Willen we wel of niet met een ouderbijdrage werken en zijn ouders bereid om dit te betalen?

In Nijmegen hebben we te maken met de volgende aantallen leerlingen:

Primair onderwijs: 12.000 leerlingen

Voortgezet onderwijs: 14.000 leerlingen

Speciaal (basis) onderwijs: 2.300 leerlingen van zowel PO als VO leeftijd en inclusief de leerlingen die op de Maartenschool en PI school zitten (net over de Nijmeegse gemeentegrens)

Uit een onderzoek uit Utrecht blijkt dat de kosten circa € 5,00 per dag per kind bedragen. Het is onduidelijk wat allemaal meegenomen is in dit bedrag is meegenomen (denk aan leveringskosten, koeling op scholen en gebruik duurzame materialen).

Stel je zou uitgaan van de basisscholen in Dukenburg, Lindenholt, Hatert, Grootstal, Neerbosch Oost plus de basisscholen met de meeste leerlingen met risico op onderwijsachterstanden (het is mogelijk om hierin andere afwegingen of keuzes te maken), dan kom je op een totaal van circa 4.000 leerlingen. Stel

alle scholen doen mee voor 5 dagen in de week en alle leerlingen eten hun lunch op school én uitgaande van 40 schoolweken, dan komt dat uit op een bedrag van € 4 miljoen per jaar.

Als we dan ook alle kinderen in het speciaal (basis) onderwijs meerekenen dan komt er nog een bedrag bij van € 2,3 miljoen.

In beide gevallen is er geen rekening gehouden met een ouderbijdrage.

- Huiswerkbegeleiding in bibliotheken: evaluatie? Continueren. (D66)

Antwoord: Scholen in het voortgezet onderwijs zetten NPO gelden tot 2023 in voor extra begeleiding aan hun leerlingen, waaronder (gratis) huiswerkbegeleiding. Het aantal aanmeldingen voor huiswerkbegeleiding aan VO-leerlingen op enkele bibliotheeklocaties (Hatert, Zwanenveld en wijkcentrum Lindenholt) blijft hierdoor beperkt. We zijn dan ook in gesprek met de bibliotheek OBGZ Gelderland Zuid of continuering nog zinvol is. Dat is op zichzelf een positieve ontwikkeling. Het werpt wel de vraag op of huiswerkbegeleiding op scholen na de NPO nog geborgd is. We blijven hierover in gesprek met het onderwijs.

- Deelname aan (landelijke) pilots meer betalen voor leerkrachten in achterstandswijken als de gelegenheid zich voordoet. (D66)

Antwoord: VO-scholen zijn regionale voorzieningen die niet gekoppeld zijn aan wijken, meer betalen voor VO-leerkrachten in achterstandswijken is dan ook niet aan de orde. Bovendien is het aan de VO schoolbesturen zelf of en onder welke voorwaarden zij willen deelnemen aan een dergelijke pilot als de gelegenheid zich voordoet. Wanneer dit het geval is, kunnen we de schoolbesturen wel wijzen op de (landelijke) pilot en de meerwaarde bespreken.

Wat doet Nijmegen nu: De coronacrisis heeft diepe sporen getrokken in het onderwijs dat op dit moment kampt met verschillende uitdagingen, waaronder met name de sociaal emotionele problemen onder leerlingen en hun motivatie om te leren, de leervertragingen die zij hebben opgelopen en de capaciteitstekorten onder docenten en ondersteunend personeel. De gemeente Nijmegen heeft subsidie verleend aan de VO-schoolbesturen voor uitvoering van een project voor behoud van docenten in het VO in Nijmegen voor de jaren 2022 en 2023. Doel is inzicht krijgen in wat ongewenste uitstroom veroorzaakt en wat ongewenste uitstroom voorkomt. De verbeteringen worden direct doorgevoerd op scholen. De verlening betreft een éénmalige impuls, omdat het onderwijs werkt aan een continue, duurzame kwaliteitsverbetering voor behoud van docenten.

Voor de PO scholen geldt dat deze wel meer wijkgebonden zijn én er scholen zijn met een groot aantal kinderen met risico op onderwijsachterstand. Ook hiervoor geldt dat het aan de onderwijsbesturen is om mee te doen met zo'n landelijke pilot. Hierbij zullen we ook de vraag moeten stellen of het leidt tot nieuwe geschikte docenten, wat de nadelige gevolgen zijn én of tijdelijk geld of maatregelen leidt tot structurele oplossingen. Meer docenten, onderwijsondersteuners of kleinere klassen zouden mogelijk effectievere maatregelen zijn.

Preventie, welzijn, ontmoeting, cultuur en sport (sterke sociale basis)

- Vrijwilligersfonds uitbreiden: maximumbedrag per aanvraag verhogen van € 500 naar € 600. Hoeveel kost dit? (Stadspartij)

Antwoord: De afgelopen jaren is het budget van € 25.000 niet geheel gebruikt. Onze inschatting is dat het verhogen van het maximumbedrag per aanvraag van € 500 naar € 600 binnen het reguliere budget kan worden opgevangen. De uitgaven van 2019 t/m 2021 waren resp. : € 14.727; € 11.150 ; € 17.950. Gemiddeld waren er ca 40 aanvragen.

- Sportaccommodaties multifunctioneel inzetten voor ontmoeting, wat zijn de mogelijkheden hiervoor? (Stadspartij)

Antwoord: Sportaccommodaties kunnen multifunctioneler ingezet worden.

Zo passen we bestaande gemeentelijke binnensportaccommodaties aan om deze breder inzetbaar te maken voor o.a. de sport- en beweegsector, maar ook ten behoeve van maatschappelijke participatie, gezonde leefstijl en breed motorisch opleiden (zoals een smartwall). Voor deze aanpassing is de komende jaren extra budget vrij gemaakt. Dit is conform sport- en beweegnota. Gemeentelijke

buitensportaccommodaties kunnen ook breder ingezet worden door de verbinding te leggen met (omliggende) wijken. Door de samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en mogelijk ook commerciële sportaanbieders te stimuleren kan er breder en meer divers sport- en beweegaanbod (en ontmoeting) ontstaan.

Dit past ook binnen het sport- en beweegbeleid 2022 dat we de potentie van sportverenigingen optimaal willen benutten en stimuleren. En dat betekent ook het spelen van een rol in het kader van het leveren van een maatschappelijke bijdrage. Concreet gaat het dan over alternatieve vormen van bewegen die ook belangrijk zijn voor sociale interactie, meedoen, ontmoeten en zelfredzaamheid, zoals walking football of het para team van NEC.

Sportaccommodaties kunnen daarnaast ook fungeren als interessante locatie waar meerdere functies een plek kunnen krijgen. Het clubhuis/de sportkantine kan daarom mogelijk multifunctioneel in gebruik genomen worden: als sportkantine én als ontmoetingsplek voor bewoners (denk ook aan andersoortig ontmoeting naast sport en beweegactiviteiten).

In de gesprekken die we momenteel voeren met een sportvereniging i.v.m. met een nieuwe clubaccommodatie in Nijmegen Noord is multifunctioneel gebruik in het nieuwe clubhuis ook onderwerp van gesprek.

Maar we dienen hiervoor altijd te oordelen naar de situatie wat afhankelijk is van de betreffende locatie én de type activiteit die in het kader van ontmoeting plaats zal vinden. Wanneer de sportkantine mogelijk ingezet wordt voor lokaal gebonden activiteiten voor en door inwoners moet dit dus passen binnen het vigerend bestemmingsplan.

We dienen tot slot rekening te houden met het feit dat sportkantines in clubhuizen niet in eigendom zijn van de gemeente, maar in eigendom van de vereniging. Kortom, hierover dient ook afstemming plaats te vinden met de betreffende sportvereniging om wel/geen onderdak te bieden aan dergelijke activiteiten.

- Wens: cultuur en sport integreren in kinderopvang. (D66)

Antwoord: Wij adviseren hier stevig op in te zetten. De leeftijd 0 tot 6 is een vormende periode waar kansenongelijkheid via interventies kan worden verzacht. Voldoende kwalitatieve kinderopvang geeft onze inwoners een steun in de rug voor de rest van het leven. Met name op de onderdelen taal/communicatie en executieve functies kunnen kinderen via deze weg 'extra baggage' meekrijgen waar ze hun hele leven van blijven profiteren.

Cultuur en sport zijn dragers waarbinnen kinderen (georganiseerd) spelenderwijs de wereld ontdekken. Cultuur en sport als educatiemiddel wordt ambtelijk geadviseerd. De integratie van deze domeinen zal verdere uitwerking vragen. Wij adviseren hier op in te zetten via het nieuwe beleid 0 – 6, dat ambtelijk in voorbereiding is, voor de periode 2023 e.v.

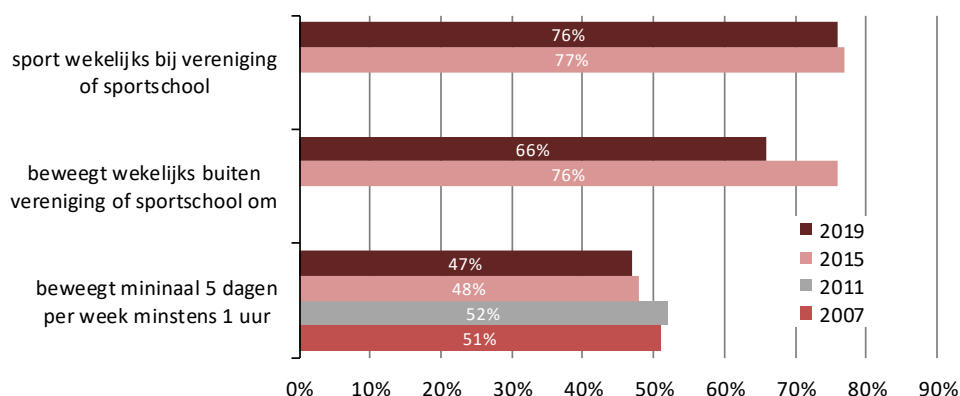
- Is bekend hoeveel kinderen aan sport en cultuur doen? (GL)

Antwoord:

Sportdeelname jongeren

Ruim driekwart van de jongeren sport wekelijks

Hoe de sport- en beweegdeelname van middelbare scholieren zich ontwikkelt, kunnen we volgen via de vierjaarlijkse Gezondheidsmonitor Jeugd, die wordt uitgevoerd door de GGD. Jongeren in klas 2 en 4 in het voortgezet onderwijs wordt gevraagd om een vragenlijst in te vullen. De laatste meting vond in 2019 plaats. De Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 laat zien dat 76% van de middelbare scholieren wekelijks bij een vereniging of sportschool sport en dat 66% wekelijks op een andere manier aan sport doet (buiten verenigingen en sportscholen om). Die 66% is een duidelijke daling ten opzichte van 2015 (76%). Bijna de helft van de middelbare scholieren in Nijmegen (47%) sport en beweegt minimaal 5 dagen per week minstens 1 uur (versus 52% in 2011).

Figuur: Sportdeelname middelbare scholieren. Bron: Gezondheidsmonitor jeugd (E-MOVO), GGD Gelderland-Zuid.

Bij vmbo-leerlingen is het aandeel dat minimaal 5 dagen per week minstens 1 uur beweegt lager: 38% voor basis-/kader en 41% voor de gemengde/theoretische leerweg, tegenover 49% van de havo-leerlingen en 55% van de vwo-leerlingen. Vmbo-leerlingen sporten minder vaak wekelijks bij een sportvereniging of sportschool: 61% voor basis-/kader en 72% voor de gemengde/theoretische leerweg, tegenover 78% van de havo-leerlingen en 87% van de vwo-leerlingen. Voor het aandeel dat buiten verenigingen en sportscholen om sport is er nauwelijks verschil tussen de opleidingsniveaus.

Driekwart van de kinderen sport en beweegt minstens 7 uur per week

Hoe de sport- en beweegdeelname van kinderen tot 12 jaar zich ontwikkelt, kunnen we volgen via de vierjaarlijkse Kindermonitor, die wordt uitgevoerd door de GGD. Ouders wordt gevraagd om een vragenlijst over hun kind in de steekproef in te vullen. De laatste meting vond najaar 2021 plaats, maar de uitkomsten daarvan zijn nog niet beschikbaar.

De Kindermonitor 2017 laat zien dat 75% van de Nijmeegse kinderen (4-12 jaar) minstens 7 uur per week sport en beweegt. Dat is een stijging ten opzichte van 2013 (71%). Bij kinderen van ouders met een lagere sociaaleconomische status komt het meer voor dat ze weinig sporten en bewegen: 13% beweegt minder dan 5 uur per week (versus 9% gemiddeld) en 32% is geen lid van een sportvereniging (versus 23% gemiddeld).

Invloed van corona

Landelijk onderzoek over het jaar 2020 laat zien dat veel mensen door de coronapandemie minder zijn gaan sporten en dat dat relatief sterk geldt voor 5-12-jarigen. We hebben geen lokale cijfers hierover.

Gunstig beeld ontwikkeling aantal leden van sportverenigingen

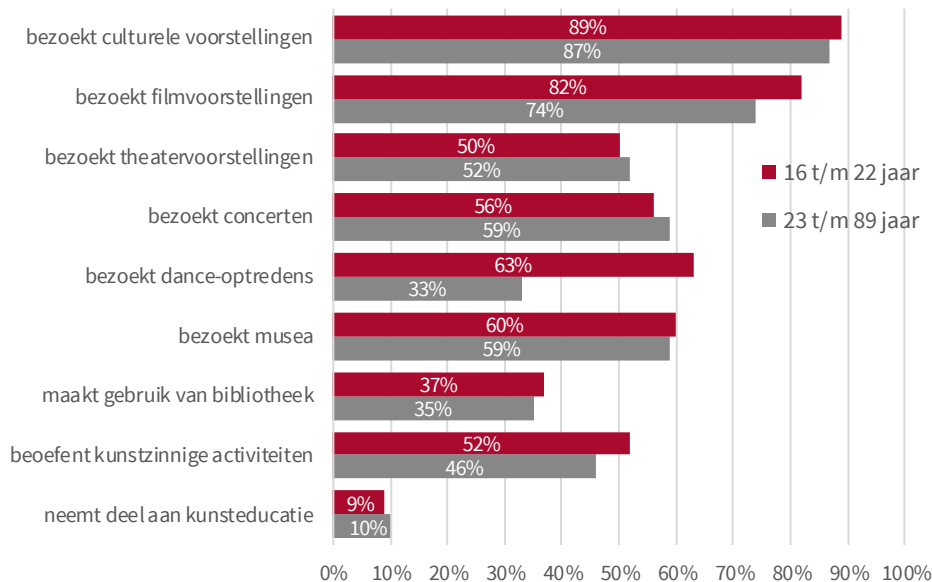
Kinderen en jongeren zijn in vergelijking met volwassenen naar verhouding vaker lid van een sportvereniging. In Nijmegen is het percentage bewoners dat lid is van 1 of meer bij sportbonden aangesloten sportverenigingen (23,1% in 2020) hoger dan gemiddeld in de benchmarksteden (20,7%; de benchmarksteden zijn Arnhem, Eindhoven, Enschede, Groningen, Leiden, Maastricht en Tilburg). In Nijmegen is dit aandeel sinds 2017 iets gestegen, terwijl het gemiddelde voor de benchmarksteden (Arnhem, Eindhoven, Enschede, de laatste jaren vrij stabiel is. Landelijk is het percentage sportverenigingsleden gedaald, van 25,6% in 2017 naar 24,1% in 2020. Die landelijke daling was relatief sterk in 2020, terwijl er in Nijmegen in 2020 sprake was van een kleine toename.

Cultuurdeelname jongeren

Hoge cultuurdeelname bij oudere tieners en jongvolwassenen

In onze Burgerpeiling stellen we 1 keer in de vier jaar vragen over cultuurdeelname. Dat is voor het laatst gedaan in 2019. Voor de Burgerpeiling trekken we een steekproef uit de Nijmegenaren vanaf 16 jaar. Dat betekent dat we voor de oudere tieners en jongvolwassenen een beeld van de cultuurdeelname kunnen schetsen.

Een ruime meerderheid van de 16 t/m 22-jarigen bezoekt culturele voorstellingen (89%). Veel 16- t/m 22-jarigen bezoeken dance-optredens (63% versus 33% van de Nijmegenaren vanaf 23 jaar) en filmvoorstellingen (82% versus 74% van de Nijmegenaren vanaf 23 jaar). Voor diverse andere soorten cultuurdeelname zijn de verschillen tussen de 16- t/m 22-jarigen en de Nijmegenaren vanaf 23 jaar niet groot. We hebben geen cijfers over verschillen als het gaat om de belangstelling voor specifieke genres.

Figuur 13: Gegevens over cultuurparticipatie onder 16- t/m 22-jarigen (versus de 23 t/m 89-jarigen). Bron: Burgerpeiling 2019.

Uit onze Burgerpeiling en ook landelijke onderzoeken weten we dat het opleidingsniveau een sterk bepalende factor is voor cultuurdeelname. Met het stijgen van het opleidingsniveau neemt de mate van cultuurparticipatie toe.

Toename Bibliotheek op school, minder ouders missen in buurt bibliotheek voor hun kinderen

In 2013 is de bibliotheek begonnen met de invoering van de Bibliotheek op school: een structurele samenwerking tussen school, kinderopvang en bibliotheek met als doel het leesplezier bij leerlingen te vergroten. Dat gebeurt met lees- en mediaconsulenten, een collectie boeken in een professionele bibliotheek op school en een goede digitale reserveer- en leeromgeving. Eind 2014 waren 12 basisscholen aangesloten op de Bibliotheek op school; in 2019 zijn dat 30 basisscholen en 15 kinderopvanglocaties. Deze groei vertaalt zich in uitkomsten van de Kindermonitor. In 2015 gaf 19% van de ouders van kinderen tot 12 jaar aan dat ze in de woonbuurt een bibliotheek voor hun kinderen misten. In 2017 is dat percentage gedaald naar 9%. In 2017 las een ruime meerderheid van de 4- t/m 11-jarigen boeken; 9% deed dat nooit.

De uitkomsten van de Kindermonitor 2021 zijn nog niet beschikbaar.

Overige

- Herinvoering van 65+-label – seniorenwoningen. Is dit haalbaar, wat is hiervoor nodig? (B10) (Stadspartij)

Antwoord: Het toewijzen specifiek aan een bepaalde leeftijdsgroep is wettelijk niet meer mogelijk (discriminatie). Het is daarom uit de huisvestingsverordening gehaald.

Wel kan daar in specifieke gevallen voor worden gekozen (bijvoorbeeld bij levensloopgeschikte woningen). De toewijzing valt dan wel binnen de 20% maatwerk van de corporaties.

Corporaties zijn zelf ook zoekend naar de kansen en mogelijkheden om ouderen door te laten stromen, zodat zij een geschikte woning krijgen en een woningen vrij maken voor andere woningzoekenden.

In dit najaar wordt de regionale huisvestingsverordening geëvalueerd. Hierbij worden gemeenten en corporaties betrokken. Dit thema zal ook door de corporaties ingebracht gaan worden.

Na de evaluatie gaat volgend jaar gewerkt worden aan een nieuwe regionale huisvestingsverordening, die per 1-1- 2023 van kracht moet worden

- Meldpunt dierenmishandeling, hebben we deze, mogelijkheden, kosten? (Stadspartij)

Antwoord: We hebben als gemeente nu géén meldpunt voor dierenmishandeling.

Wetten en beleid op dierenmishandeling worden landelijk gemaakt en primair gehandhaafd door de politie en de LID (Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming)

Melding van dierenmishandeling kan gedaan worden het landelijk meldpunt 144. Afhankelijk van de melding wordt de politie, het LID of de NVWA ingeschakeld.

- Verleent de gemeente momenteel subsidie aan het AED-netwerk? Wens: professionaliseren, wat is hiervoor nodig? (Stadspartij)

Antwoord:

Subsidies aan AED-netwerk

Subsidie	2018	2019	2020	2021	2022 t/m mrt
St AED Dukenburg	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	
St HartslagNijmegen	€ 500	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	
Deskundigheidsbevordering via Vrijwilligersfonds	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	
Facturen betaald					
St HartslagNijmegen		€ 1.750		€ 1.370	€ 2.465
St AED Dukenburg	€ 5.776	€ 7.068	€ 5.478	€ 4.906	

De facturen waren hoofdzakelijk voor kosten voor plaatsing, reparatie, onderhoud en/of vervanging

Wens professionaliseren en wat is hiervoor nodig?

Het AED-netwerk in Nijmegen bestaat uit verschillende burgerinitiatieven, waarbij Stichting Hartslag Nijmegen een coördinerende rol heeft en initiatieven ondersteunt. Er ligt geen wettelijke taak / verantwoordelijkheid bij de gemeente en de gemeente heeft hierover ook niks expliciet vastgesteld. De gemeente ondersteunt en faciliteert deze burgerinitiatieven via onder ander via het vrijwilligersfonds, een vast aanspreekpunt en betalen van enkele kosten.

Wanneer de wens is om de huidige initiatieven meer te ondersteunen en/of door te ontwikkelen dan zou dit naast het vrijwilligersfonds en de huidige facturen, kunnen door de komende vier jaar jaarlijks een bedrag van € 15.000 beschikbaar te stellen die in overleg met de bestaande burgerinitiatieven kunnen worden ingezet. Dit vraagt wel om extra middelen of een keuze om iets anders binnen het huidige programma Welzijn, wijkontwikkeling en zorg niet te doen.

NAGEKOMEN VRAGEN

Tafel Sociale stad en Economische Veerkracht via Leonie Braks (nagekomen dit weekend)

Restvragen

Gevraagde ambtelijke toelichting (via April, haar nummering aangehouden)

5. Stand van zaken jongerenwerk, pilots en koppeling veiligheidsdomein?

Antwoord:

Stand van zaken

In Nijmegen kennen we drie soorten jongerenwerk:

1. Het jongerenwerk van Bindkracht10. Deze vorm van jongerenwerk is over de hele stad actief en bereikt daarmee de meeste jongeren. Bindkracht10 richt zich op de breedte van het jongerenwerk met onder andere ambulant jongerenwerk, accommodatie gebonden jongerenwerk, individuele begeleiding, meidenwerk en online jongerenwerk.
2. Het jongerenwerk van FC Social Work: Deze vorm maakt gebruik van de Futsal Chabbab-activiteiten (incl. Futsal4Girls) in een zestal gebieden namelijk Heseveld, Neerbosch-Oost, Willemskwartier, Dukenburg, Hatert en Lindenholt.
3. De jeugdcoaches van de gemeente Nijmegen. De jeugdcoaches richten zich met name op individuele begeleiding en het school- en werkfit maken van jongeren die reeds zijn afgeleden of grote risico's lopen m.b.t gedrag en houding. Denk hierbij aan jongeren die zich schuldig hebben gemaakt aan strafbare feiten en worden besproken binnen het Zorg & Veiligheidshuis. Het betreft hier vooral jongeren die diepgeworteld zijn in wat we Straatcultuur noemen en moeilijk bereikbaar voor reguliere jongerenwerk en/of hulpverlening.

In 2022 zijn, onder regie van gemeente, zgn. integrale preventieprogramma's jeugd 12+ voor alle stadsdelen (behalve centrum omdat daar geen structurele jongerenwerkinzet is) opgeleverd. Deze versies zijn onderdeel van een breder leer- en ontwikkeltraject om gebiedsgericht effectief aan preventie te werken. Deze preventieprogramma's zijn tot stand gekomen door samenwerking van de 3 soorten jongerenwerkaanbieders samen met de gezondheidsmakelaar van de GGD en sportontwikkeling. Er is een analyse van de thema's gemaakt die in een stadsdeel spelen, deze zijn geprioriteerd en daarop worden actieplannen opgesteld, waarin het aanbod voor jeugd is afgestemd en daardoor efficiënter en effectiever is. Deze hele ontwikkeling valt de komende jaren onder het project Sterke sociale basis, waarin een meer eenduidige werkwijze wordt ontwikkeld om te komen tot stadsdeelprogramma's, niet alleen voor jeugd maar ook voor volwassenen en ouderen.

In en na de coronatijd zien we dat het jongerenwerk goed contact heeft weten te houden met de jongeren in Nijmegen. Vanuit het Jongerenpakket Welzijn en het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) hebben we hier extra op geïnvesteerd door extra inzet in Nijmegen Noord en de inzet van jongerenwerk op het VO en MBO. Deze investeringen hebben een grote meerwaarde gehad en ervoor gezorgd dat er ook na coronatijd meer aandacht is voor de sociaal emotionele ontwikkeling van jongeren. Hier ligt tegelijkertijd een knelpunt aangezien we een structurele behoefte oplossen met tijdelijke financiële middelen. Zo is de bevolking in Nijmegen Noord (inclusief de jeugd) de afgelopen jaren flink gegroeid maar de financiële middelen voor preventie en het jongerenwerk zijn niet meegegroeid. De beschikbare capaciteit blijft achter bij de behoefte in het stadsdeel.

Daarnaast zien we dat het jongerenwerk steeds breder wordt ingezet, zowel op verzoek van de gemeente als andere samenwerkingspartners. Een aantal thema's waar het jongerenwerk actief bij wordt betrokken zijn wapens & veiligheid, vroegsignalering schulden bij jongeren, voorkomen vroegtijdig schoolverlaters, verkiezingen, radicalisering en polarisatie. Het laagdrempelige contact dat jongerenwerkers met jongeren hebben zorgt ervoor dat zij een interessante partner zijn voor bovenstaande thema's. Ook is het jongerenwerk een belangrijke partner in het faciliteren van het contact met jongeren en actieve jongerenparticipatie, zeker in coronatijd. We kunnen concluderen dat de inzet en reikwijdte van het jongerenwerk de afgelopen jaren is gegroeid maar dat ook hierbij de structurele middelen zijn achtergebleven.

Pilot Jongerenwerk op VO

Sinds mei 2021 is het jongerenwerk actief op een 11-tal VMBO scholen in Nijmegen. Zowel de jongerenwerkers van Bindkracht10 en de jeugdcoaches van de gemeente Nijmegen zijn preventief aanwezig op de scholen, waarbij de Jeugdcoaches zich specifiek richten op de risico/zorgleerlingen. Van september tot december is ook bij het ROC extra jongerenwerk van FC Social Work ingezet. Deze samenwerking van onderwijs en welzijn heeft in de korte looptijd al veel positieve resultaten behaald. Door de samenwerking verbinden we de leefwerelden van de jongeren beter met elkaar. Hierdoor kunnen mogelijke ontwikkelingsmogelijkheden en – problemen sneller in kaart gebracht worden. Dit speelt zowel op individueel als op mesoniveau op thema's zoals vergroten van veiligheid, talentontwikkeling en polarisatie. Uit een afstudeeronderzoek dat is gevoerd bij Bindkracht10 naar de inzet van het jongerenwerk op VO is gebleken dat het jongerenwerk o.a. van grote invloed is op het mentaal welzijn van de leerlingen.

Sinds januari 2022 wordt de inzet van het jongerenwerk op VO, mede op verzoek van de schoolbesturen, uitgebreid vanuit de gemeentelijke NPO middelen. Momenteel is het jongerenwerk op 18 VO scholen actief. De inzet op alle VO scholen is a-structureel en loopt tot en met schooljaar 2022-2023. De NPO-middelen zijn niet beschikbaar voor het mbo, deze inzet is per december 2021 afgelopen.

Alle betrokken partners (onderwijs, welzijn en gemeente) zien een grote meerwaarde in de investering van jongerenwerk op VO. De inzet loopt echter na schooljaar 2022-2023 af. YouthSpot (lectoraat jongerenwerk) zal komend schooljaar een onderzoek uitvoeren naar de meerwaarde van het jongerenwerk op VO. De resultaten zullen ons meer inzicht geven in deze nieuwe samenwerking en geven ons handvatten om de inzet te borgen na de zomer van 2023. Hiervoor zijn (nog) geen structurele middelen voor beschikbaar.

Koppeling veiligheidsdomein

In alle stadsdelen is een vorm van werkersoverleg die we “briefing” zijn gaan noemen. De regisseurs Veiligheid zijn kartrekkers en voorzitters van dit “actie”-overleg tussen Jongerenwerk, Jeugdcoaches, Wijkagenten en Toezicht & Handhaving. Doel is om Jeugdoverlast tijdig te signaleren en hier de integrale acties en aanpak op af te stemmen. Denk hierbij aan het opstellen van een bejegeningprofiel van overlastgroepen, analyses van Jeugdgroepen. Indien de werkers concluderen dat de overlast van dien aard is dat nadere analyse en specifieke aanpak nodig is, dan is er de mogelijkheid tot opschaling in het Zorg & Veiligheidshuis alwaar een ingelast “Jeugdgroepenoverleg” (JGO) kan plaatsvinden om de analyse te delen. Waar nodig kan besloten worden tot een persoonsgerichte aanpak. Hiervoor is een convenant gesloten met deelnemers van het Zorg en Veiligheidshuis zodat gegevensdeling plaatsvindt binnen de wet en regelgeving. Bij een persoonsgerichte aanpak kan men denken aan een “stopgesprek” (meestal door de wijkagent, soms samen met een jongerenwerker tot het (preventief) inzetten van passende jeugdhulp. Naast het reguliere jongerenwerk zijn de Gemeentelijke Jeugdcoaches die als een opschaling gezien mogen worden, die ingezet kunnen worden op basis van eerder genoemde analyse, om jeugdoverlast in te dammen en individuele jongeren onder hun hoede te nemen. Belangrijk is hier ook de koppeling met o.a. buurtteam Jeugd & Gezin waarop recentelijk geïnvesteerd is.

Mogelijk bestuurlijke keuzes

Verdeling capaciteit jongerenwerk over de stad:

- optie 1) Het beschikbaar stellen van het extra capaciteit voor het reguliere jongerenwerk zodat er een betere verdeling over de stad mogelijk is. Dit is nodig aangezien de stad en haar inwoners maar ook de vraag naar inzet van het jongerenwerk (op diverse beleidsterreinen) blijft groeien. Het jongerenwerk kan hiermee een grotere betekenis hebben in de ontwikkeling van de sterke sociale basis in Nijmegen.
- Optie 2) Het herverdelen van bestaande capaciteit over de stad. Dit heeft als consequentie dat door meer benodigde inzet in Noord, in andere stadsdelen minder capaciteit ingezet kan worden. Andere consequentie is dat het jongerenwerk zich alleen nog op de kernopdracht focust en daarmee interessante samenwerking ihkv preventie niet kan oppakken.

Inzet jongerenwerk op VO:

- Optie 1) Het beschikbaar stellen van structurele financiële middelen voor de inzet van het jongerenwerk op VO (en mogelijk mbo) om de samenwerking onderwijs en jeugdwelzijn blijvend te versterken.
- Optie 2) De tijdelijke impuls benutten om leerkrachten/mentoren op het VO methodisch te versterken; alleen op risicolocaties jongerenwerk op VO structureel inzetten.
- Optie 3) Jongerenwerk op het VO na afloop van de NPO middelen afbouwen naar het niveau voor de Coronapandemie (geen inzet op VO).

Uitbreiding capaciteit jeugdcoaches

- Optie 1) Het beschikbaar stellen van extra capaciteit van de jeugdcoaches. Momenteel zijn er 7 jeugdcoaches beschikbaar voor de hele stad, zowel voor de inzet van de wijken als de scholen. Door uitbreiding kunnen de jeugdcoaches meer preventief aan de slag en samenwerking met het onderwijs versterken.
- Optie 2) Herverdelen van bestaande capaciteit over de wijken en afbouwen inzet op de VO scholen tot het niveau van voor de Coronapandemie (geen inzet op VO).

6. Aanpak zorgfraude, hoe loopt dat, hoe werkt dat en is er meer/anders mogelijk?

Antwoord: We verwijzen in dit verband vooral naar de raadsinformatiebrief zorgfraude waarin we heel recent de raad geïnformeerd hebben:

hoe we toezicht en de handhaving op dit moment vorm geven;

- waar we wel en niet tevreden over zijn en met welke dilemma's we worstelen bij de aanpak van zorgfraude;
 - welke stappen we het afgelopen jaar hebben gezet;
 - waar we de komende raadsperiode de focus op willen leggen.
- Bij het kopje "Vooruitblik" (pagina 4) hebben we aangegeven waar verbetermogelijkheden liggen.

Om een goed beeld te krijgen m.b.t. W&I de volgende technische vragen (Ayse):

- i. Een ambitie van de gemeente en het WerkBedrijf is om mensen duurzaam aan het werk te krijgen. Wat wordt hiervoor ingezet? Hoe verhoudt dit zich tot het zsm terug begeleiden naar een baan?

Antwoord: WerkBedrijf zoekt naar de meest passende match tussen vraag en aanbod. Een feit is dat kandidaten uit de bijstand niet altijd 1 op 1 op een vacature passen. Waar nodig wordt extra ondersteuning ingezet om de plaatsing succesvol te laten zijn. Die ondersteuning kan bestaan uit: jobcarving/jobcreating (aanpassen gevraagde functie door taken uit verschillende functies samen te voegen), jobcoaching en begeleiding op de werkplek, loonkostensubsidies, no-riskpolis, training en scholing, werkervaringsplaatsen en detacheringen. Na uitval van een kandidaat wordt als dat mogelijk is ingezet op spoedige plaatsing op een andere functie, rekening houdend met de reden van uitval. Zie ook het antwoord op vraag over 'hoe worden werkgevers ontlast?'.

- j. Hoe worden kinderen met een hogere kans op het ontwikkelen van achterstanden momenteel ondersteund door de gemeente?

Antwoord: Om te beginnen: er is niet één achterstand. Er zijn allerlei manieren waarop kinderen achterstanden kunnen hebben. Dat is niet altijd erg; immers, elk kind ontwikkelt zich anders. Het is bijvoorbeeld niet erg als een kind niet zo goed kan voetballen. Wij vinden het wel erg als een achterstand betekent dat twee (jonge) Nijmegenaren met dezelfde talenten en inzet niet hetzelfde kunnen bereiken in het leven. Wij proberen dat te beperken met ons onderwijsachterstandenbeleid. Dit gaat specifiek over kinderen bij wie er sprake is van kansengelijkheid omdat zij vanwege hun omgeving aanzienlijk minder kansen krijgen dan leeftijdsgenoten. Wij streven voor die groep naar 'kansengelijkwaardigheid'. Wij ondersteunen hen via partners in de stad die gesubsidieerd worden om deze kansengelijkwaardigheid te bevorderen.

Wie die kinderen zijn (en dus waar de subsidie heen gaat) bepalen wij als gemeente niet zelf. Voor onze OAB-subsidies primair onderwijs (OAB = onderwijsachterstandenbeleid) gebruiken wij CBS gegevens om te kunnen onderzoeken wáár in onze stad kinderen de grootste onderwijsachterstanden hebben. De methodiek en cijfers kunt u zelf nalezen op: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2022/13/achterstandsscores-per-school-2021>. In het primair onderwijs gaan deze subsidies over taal- en leesstimulering, gecombineerd met het mobiliseren van ouderbetrokkenheid.

Bij de kinderopvang richten wij ons op de groep kinderen die door GGD, buurtteam, of gemeente worden aangemerkt als zijnde een risico om achterstanden op te lopen. Dit zijn de VVE (vroeg- en voorschoolse educatie) en SMI (sociaal-medische indicatie) regelingen. Door vroeg te signaleren (op het consultatiebureau of het buurtteam) voorkomen/beperken we achterstanden bij de start van het primair onderwijs. De achterstanden bij deze groep gaan meestal over taalontwikkeling.

Tenslotte verstrekken wij de zogenaamde brede school subsidies in wijken waar de meeste achterstandsscores zijn. Het doel hiervan is om kinderen een rijke ontwikkelomgeving te bieden. Dat wil zeggen dat zij de kans krijgen om zich breder **te ontplooien en ontwikkelen op het gebied van sport, cultuur, welzijn, natuur & milieu enz.**

- l. Hoeveel leerwerkplekken zijn er in Nijmegen? Hebben we hier een overzicht van?

Antwoord: De cijfers rondom leerwerkplekken en leerwerkbedrijven worden bijgehouden door de organisatie Sbb (Samenwerkingsorganisatie beroeps- en bedrijfsleven). Deze cijfers geven een beeld van de aantallen en ontwikkelingen rondom het aantal leerwerkbedrijven, stage- en leerwerkovereenkomsten en stagetekorten. Meer informatie is te vinden op [Rapportages | SBB \(s-bb.nl\)](https://rapportages.sbb.nl).

In de regio Rijk van Nijmegen zijn in 2021-2022 ruim 7000 stage en/of leerwerkovereenkomsten afgesloten. Dit zijn overeenkomsten tussen de student, school en het leerwerkbedrijf, oftewel de bezette stage- en leerwerkplekken in

deze periode. Deze studenten worden ingezet bij erkende leerbedrijven. In onderstaande tabel wordt het totaal aantal erkende leerwerkbedrijven en het aantal actieve bedrijven weergegeven.

Stand mei 2022	Rijk van Nijmegen	Nijmegen
Aantal geregistreerde leerwerkbedrijven	4075	2230
Aantal actieve leerwerkbedrijven	2424	1369

Tabel 1: Aantal geregistreerde en actieve werkbedrijven mei 2022 (Bron: Sbb)

Door de corona maatregelen zagen we in Rijk van Nijmegen, in lijn met de landelijke cijfers, het te kort aan stage- en leerwerkplekken snel oplopen. Ook bleken jongeren het eerst en hardst geraakt tijdens de coronacrisis op de arbeidsmarkt. Nu het economisch beter gaat, zijn zij veelal ook degenen die weer het eerst – vaak op een flexibel contract – worden aangenomen en nemen de stagetekorten in rap tempo af. Desondanks moeten we hier aandacht voor houden.

In de regionale aanpak ‘Jongeren naar school en werk’ (bundeling van de aanpak jeugdwerkgelegenheid en aanpak voortijdig schoolverlaten) blijft een van de speerpunten om de kansen op de arbeidsmarkt voor jongeren te vergroten, zowel tijdens als na hun studie.

Eenzijds is dit een gezamenlijke taak van het onderwijs en bedrijfsleven, maar ook de overheid – gemeente en provincie – kunnen hier een bijdrage aan leveren. De gemeente Nijmegen heeft als contactgemeente, een faciliterende rol in de regionale aanpak.

Wat we merken is dat ondernemers soms ook graag jongeren willen aannemen in een beginnende functie waarbij zij een aantal vakvaardigheden kunnen leren bij het bedrijf. Soms gaat dit om jongeren die nog leerplichtig zijn maar die niet passen in het huidige onderwijssysteem. Het zou helpend zijn wanneer voor deze groep jongeren een meer flexibele manier gevonden kan worden om ze in een leer-werk-traject te kunnen plaatsen waarbij het vakinhoudelijke deel de boventoon voert. Werkgevers willen hier graag in meedenken en mee-investeren in de jongeren.

n. Aanpak laaggeletterdheid door het WerkBedrijf. Zijn hier cijfers van bekend?

Antwoord: Er zijn geen precieze cijfers bekend van het aantal laaggeletterden onder de werkzoekenden bij het WerkBedrijf. We kunnen een (grobe) schatting maken op basis van landelijk onderzoek door Maastricht University i.o.v. Stichting Lezen en Schrijven, waaruit bleek dat 16% van de werkzoekenden laaggeletterd is. Het percentage laaggeletterden is het grootst bij de groep laagopgeleide werkzoekenden. Daarvan heeft 25% tot 50% moeite met lezen en schrijven. Er waren ongeveer 3.300 klanten in dienstverlening bij WerkBedrijf op 31 maart 2022. Als 16% hiervan laaggeletterd is, dan zou het om 528 laaggeletterden werkzoekenden gaan.

Er zijn wel cijfers van het aantal werkzoekenden bij WerkBedrijf dat vrijwillig deelneemt aan workshops ‘basisvaardigheden’ bij vermoedens van laaggeletterdheid. Consulanten worden getraind op het herkennen en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid, o.a. met behulp van VR brillen. Als zij het vermoeden hebben dat dit speelt, verwijzen zij de werkzoekende door naar de workshop ‘basisvaardigheden’ die iedere twee weken door het ROC wordt verzorgd bij WerkBedrijf. Gemiddeld worden er 6 werkzoekenden per workshop aangemeld. Onderdeel van deze workshop is de vrijwillige afname van de taalmeter. Wanneer uit deze taalmeter blijkt dat iemand laaggeletterd is, wordt gezorgd voor een warme overdracht naar educatieaanbod om de basisvaardigheden te vergroten. Uit ongeveer 8 van de 10 afgenomen taalmetingen komt naar voren dat iemand laaggeletterd is. 6 van de 10 taalmetingen leidt tot een intake bij het ROC voor educatie. In 2021 hebben 65 werkzoekenden deelgenomen aan de workshops, van wie er zich 49 hebben opgegeven voor een intake bij het ROC, en van wie 32 daadwerkelijk zijn gestart met formele educatietrajecten. Een kleiner deel is doorverwezen naar non-formeel aanbod, bijvoorbeeld bij de bibliotheek.

o. Hoeveel bijstandsontvangers hebben geen startkwalificatie?

Antwoord:

Opleidingsniveau	Percentage	Aantal bijstandsgerechtigden
onbekend / niet ingevuld	47%	3.253
geen startkwalificatie	31%	2.170
startkwalificatie	13%	913
hoger opgeleid	8%	557

Peildatum 8 mei 2022

Helaas is de categorie onbekend/niet ingevuld erg groot.

p. Bijstandsontvangers naar leeftijd?

Antwoord:

Leeftijd	Percentage	Aantal
<23 jaar	4%	271
23 - 26 jaar	6%	442
27 tot 55 jaar	56%	3.835
55 jaar en ouder	34%	2.345

Peildatum: 8 mei 2022

q. Terugstromende ww- en bijstandsontvangers. Hoe groot is deze groep? Kenmerken? Leeftijd? Beroepsgroepen?

Antwoord:

Einde WW

Instroom van bijstandsgerechtigden met reden einde WW:

Reden	Jaar	Aantal
Einde WW	2019	218
	2020	286
	2021	183
	2022 (t/m 8 mei 2022)	38

Geslacht instroomreden einde WW:

	Vrouw	Man
2019	37%	63%
2020	35%	65%
2021	36%	64%
2022	26%	74%

Peildatum 8 mei 2022

Leeftijd instroomreden einde WW:

	55 jaar en ouder	27 tot 55 jaar	23 - 26 jaar	<23 jaar
2019	28%	59%	4%	9%
2020	22%	59%	12%	7%
2021	19%	64%	13%	4%
2022	21%	66%	8%	5%

Peildatum 8 mei 2022

Wij registreren niet in welke sector bijstandsgerechtigden werkten voordat ze in de bijstand kwamen. De vraag is uitgezet bij WerkBedrijf, mogelijk volgt een nazending.

Herinstroom/duurzame uitstroom

Duurzame uitstroom was tijdens de vorige coalitieperiode één van de indicatoren. Deze is destijds vastgesteld op het percentage mensen dat zes maanden na uitstroom uit de bijstand door werk niet opnieuw ingestroomd is. Het percentage niet-duurzame uitstroom gaat dus over mensen die binnen 6 maanden weer een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering, de herinstroom.

In 2020 was 94% van de uitstroom naar werk duurzaam, in 2021 98%.

Achtergrondkenmerken duurzame uitstroom (gemiddeld over de jaren 2018, 2019 en 2020):

Geslacht	Man	94%	1.226
	Vrouw	97%	816
Leeftijd	< 23 jaar	97%	172
	23-26 jaar	97%	394
	27 - 55 jaar	95%	1.282
	55 jaar en ouder	93%	205
Uitkeringsduur	< 6 maanden	93%	502
	6-12 maanden	96%	429
	1-3 jaar	96%	587
	3-5 jaar	97%	260
	5 jaar en langer	97%	317

Nagekomen vragen 9 mei ochtend Wendy Grutters, haar format aangehouden

Onze aanvullende vragen sociale stad:

Sociaal: welke mogelijkheden zijn er om mantelzorgers cq. Zorgverleners gratis parkeren aan te bieden bij uitvoering van hun werk/vrijwilligerswerk? Zijn er andere steden die al iets dergelijks doen in vorm van bijv. een p-kaart/aparte p-uren app voor deze doelgroep?

Antwoord:

Parkeervergunning mantelzorgers

Door wie: gemeente Nijmegen verleent de parkeervergunningen

Wat: Mensen kunnen sowieso gebruik maken van de

Bezoekersparkeervergunning in de betaald parkeren zones. (1.000 uur op jaarbasis buiten het Singelgebied en 585 binnen het Singelgebied). Parkeertarief is dan € 0,20 per uur. Kaarthouder kan per keer minimaal € 6,25 opwaarderen. Indien dit niet voldoende is kan een Mantelzorgparkeervergunningen worden verleend. De vergunning wordt voor 5 jaar verleend. Er wordt per 2022 geen tarief per uur meer in rekening gebracht. Betreft 400 uur per jaar.

Hoe	: Aanvragen kunnen worden ingediend bij de gemeente Nijmegen, afdeling parkeer vergunningen (digitaal of schriftelijk).
Criteria :	- de aanvrager zelf nog geen mantelzorgvergunning heeft; - de aanvrager woont in een zelfstandige woning in het gereguleerd vergunningengebied; - de aanvrager valt onder één van de onderstaande categorieën: - o de aanvrager op zijn/haar woonadres mantelzorg ontvangt van een verzorger aan wie recentelijk een mantelzorgcompliment is toegekend; - o de aanvrager op zijn/haar woonadres mantelzorg ontvangt van een verzorger aan wie een mantelzorgcompliment is geweigerd, enkel omdat er onvoldoende mantelzorgbudget is; - o de aanvrager op zijn/haar woonadres zorg ontvangt tegen vergoeding van het lage pgb-tarief. - Een mantelzorgvergunning wordt geweigerd, indien deze wordt aangevraagd binnen een jaar na intrekking. - Een mantelzorgvergunning wordt verstrekt voor de vergunningenzone waarin de aanvrager van de mantelzorgvergunning woont.
Middelen	: de Mantelzorgparkeervergunning is gratis voor de bewoner. Dit geldt ook voor de parkeeruren
Sociaal: Welke regelingen kennen we voor ouderen om te verhuizen (kleiner gaan wonen) behoudens makelaar? Te denken aan subsidies, verhuisvergoedingen, ondersteuning verhuizing organisatie, behoud (lage) woonkosten? Antwoord: We subsidiëren de ouderenadviseurs van Sterker Sociaal Werk. In het kader van het 'Langer Thuis' komen ouderenadviseur voor een gesprek bij de ouderen thuis. Het contact met de ouderenadviseur kan eenmalig zijn, maar is soms ook voor wat langere tijd een steuntje in de rug. De onderwerpen waar een ouderenadviseur over kan adviseren, zijn bijvoorbeeld: • praktische hulp thuis over inkomen en administratie, maaltijden aan huis, huishoudelijke hulp, persoonlijke verzorging of vervoer • Een zinvolle invulling van de dag en langer meedoen door bijvoorbeeld passende activiteiten in de wijk of dagbesteding • Veilig wonen met advies over aanpassingen in de woning, verhuizing naar een levensloopgeschikte woning of woning met zorg en vragen over wonen in een verpleeghuis Daarnaast is, met financiering door de provincie Gelderland, sinds najaar 2021 een 'verhuiscoach' actief ter stimulering van de doorstroom van 55-plussers vanuit een ruime sociale huurwoning naar een kleinere huurwoning. Als een 55+-er de verhuiscoach inschakelt en vervolgens naar een kleinere woning gaat verhuizen, kan deze 55+-er ook een aanvraag doen voor een verhuisvergoeding van de provincie. Deze vergoeding van 2.000,- kan besteed worden aan kosten rondom de verhuizing.	

Sociaal: 1. Welke subsidie krijgt dierenambulance nu en wat is de werkelijke behoefte? 2. Heeft gemeente bevoegdheid over al/niet voeren van sirene voor dierenambulance? Zo ja waar moet dat worden geregeld APV? Antwoord: De DAN ontving in 2021 een vergoeding van €35 per gereden rit/aanname op de basis en een subsidie van €36.500. De werkelijke behoefte ligt bij een kostendekkend tarief per rit/aanname, dat elke (regio-) gemeente zou moeten betalen. Momenteel zitten we in het proces tariefverhogingen af te spreken. Voor Nijmegen geldt dat het kostendekkende tarief niet veel afwijkt van wat we nu al vergoeden. Regels omtrent het voeren van optische en geluidssignalen zijn landelijk geregeld in de Regeling Optische en Geluidssignalen, een uitwerking van artikel 29 RVV 1990. Dierenambulances zijn in die regeling geen aangewezen dienst en mogen daarom géén gebruik maken van voorrangssignalen. De gemeente heeft niet de bevoegdheid van deze regels af te wijken.	

Onze vragen inzake ambtelijke stukken sociale stad:

S04	Een eerlijke kans op een gezond leven voor iedereen	Wat zijn structurele kosten (jaarlijks) voor gratis fruit/groente voor de voedselbank ? Antwoord: De kosten voor de inkoop van verse groenten en fruit liggen op circa 2000 euro per week. Naast gemeentelijke subsidie ontvangt de Voedselbank Nijmegen vele donaties en giften waaruit zij deze kosten kunnen bekostigen.
S08	Legitiem maatwerk als basis voor het Sociaal Domein	Hoeverre is de wet op de privacy een belemmering op de efficiency en de resultaten op legitiem maatwerk Antwoord: zie bijlage voor apart memo uit 2019 over doorbraakaanpak en privacy. Kort samengevat is het knelpunt dat we vanwege de regelgeving helaas niet (via de vindplaatsen) gericht inwoners kunnen benaderen waarvan we weten dat zij gedurende langere tijd van meerdere gemeentelijke regelingen gebruik maken terwijl dat wel onze doelgroep is. Daardoor blijven we afhankelijk van inwoners die zichzelf op deze manier melden bij de vindplaatsen om met de doorbraakaanpak aan de slag te gaan. Dit heeft effect op de mate waarin we de doelgroep kunnen bereiken. Ook nieuwe wetgeving die binnenkort van kracht wordt WAMS (Wet aanpak samenhangende meervoudige problematiek in het sociaal domein) gaat naar verwachting nog niet de oplossing vinden voor dit probleem. Wel moet het uitwisselen van gegevens tussen organisaties makkelijker worden door deze nieuwe wet (zie brochure WAMS doorbraakaanpak).

		In hoeverre is er al gedachtegang gemaakt om te leren hoe de professionals gaan omdenken. Antwoord: In de opdracht aan de Buurtteams Jeugd en Gezin (bij de aanbesteding) is nadrukkelijk onze visie in het bestek opgenomen hoe belangrijk het is om meer te gaan normaliseren, diagnosedrift en medicalisering tegen te gaan, acceptatie van normale opvoedings- en opgroeiuitdagingen te vergroten etc. In de inschrijving van de Buurtteams Jeugd en Gezin komt deze visie ook heel nadrukkelijk naar voren en wordt ook vertaald in de uitvoering. De buurtteams hebben een spilfunctie in het jeugdveld en we verwachten dan ook een breder effect vanuit de visie die de Buurtteams uitdragen in het jeugdveld. Daarnaast zijn er innovaties en werkwijzen ingevoerd waarin dit 'omdenken' concreet handen en voeten heeft gekregen. Voorbeelden hiervan zijn bijv. het regionale Overleg Passende Hulp (OPH) waar verwijzers casussen kunnen inbrengen waarvoor ze moeilijk passende hulp kunnen organiseren. In multidisciplinair verband wordt dan door professionals samen gekeken wat een passende oplossing kan zijn, en ook verbinding gelegd met ons gemeentelijk Doorbraakteam. Een ander voorbeeld is de JIM-aanpak, waarbij we met informele mentoren uit het eigen sociaal netwerk van jongeren werken bij (dreigende) uit huisplaatsingen. Zie verder de website www.jeugdregionijmegen.nl voor meer informatie.
S09	Lerend stelsel jeugdhulp Nijmegen en regio	
S13	Oud zelfstandig blijven	Mobiel tandarts: in hoeverre kan dit betaald worden uit de zorgverzekering. Antwoord; volgt z.s.m.

Onze aanvullende vragen veerkrachtige stad:

Economie: Praktisch geschoolden; 1. Wat doen we nu om banen in maakindustrie te houden en praktisch geschoolden te binden aan de stad. 2. Wat doen we ter bevordering van mbo-opleidingen praktisch geschoolden.

Antwoord: Over het algemeen is het zo dat hoe hoger de opleiding, hoe groter de actieradius van werknemers en andersom geldt over het algemeen ook. Dat maakt dan ook dat het belangrijk is om ook voor deze groep mensen een zo passend mogelijke werkplek beschikbaar te hebben. Verder is het zo dat juist een gedifferentieerde opbouw van bedrijven en bedrijvigheid belangrijk zijn voor de economie waarbij de keten in een bepaald productieproces bijv. erg belangrijk is. Dat maakt ook dat allerlei sectoren hier een rol in kunnen nemen en dat daardoor de diversiteit en keuze voor werknemers zo groot mogelijk is. Specifiek inzetten op maakindustrie wordt gedaan door een organisatie als Blue View. Er zijn wel kansberoeptrajecten in de ICT bijvoorbeeld maar dat is niet echt maakindustrie. Blueview is met name assemblage, verpakken en ook voor een klein deel productie.

2. Wat doen we ter bevordering van mbo-opleidingen praktisch geschoolden. Veelal zijn het leerwerktrajecten in de vorm van een BBL. Wat je bovendien merkt is dat het onderwijs, waaronder het ROC Nijmegen, flexibeler wordt in het aanbieden van diverse meer cursus of certificaat gerichte richtingen. Dat maakt het voor het onderwijs wel noodzakelijk dat ook landelijk wordt gedacht, of er moet regelruimte zijn of komen, om de verantwoording, deels, anders te gaan regelen. Ook praktijkleren begint langzaam vorm te krijgen. De praktijkverklaring biedt mogelijkheden voor jongeren die (nog) geen mbo-diploma kunnen behalen om toch de in de praktijk geleerde werkzaamheden inzichtelijk te maken. Het is merkbaar

dat het mbo zich meer flexibel opstelt. Het onderwijs richt zich niet meer uitsluitend op het behalen van een diploma maar op de begeleiding van jongeren naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt.

Onze vragen inzake ambtelijke stukken veerkrachtige stad:

E08	Mismatch arbeidsmarkt	hoe gaan wij het onderwijsveld hierin positioneren. is er al onderzocht of middelbaar technisch onderwijs buiten het ROC mogelijk is. Antwoord: Het onderwijsveld heeft een belangrijke rol in het aanpakken van de mismatch op de arbeidsmarkt. Kansen op de arbeidsmarkt veranderen, beroepen veranderen. Het onderwijs kan de huidige mismatch aanpakken, o.a. door onderwijs/cursussen aan te bieden voor kennis en vaardigheden waar de markt en de maatschappij om vragen. Het onderwijs heeft ook een rol in het voorkomen van nieuwe mismatch. Door flexibel en uitdagend onderwijs in te richten, met ruimte voor bijsturing in het curriculum en met focus op skills en modulair leren. Ook 'De Technische' biedt middelbaar technisch onderwijs. De Technische is een techniek brede school met een nieuwe vorm van opleiden waarbij de praktijk voorop staat. Dit is een samenwerkingsverband tussen Schildersvakopleiding Nijmegen, IW (electro- en installatietechniek) en Bouwmensen Nijmegen, samen met ROC Nijmegen. In deze context is het wellicht interessant om een link te leggen naar de ontwikkeling via-T op het NYMA-terrein. VIA-T, hét centrum voor vakmanschap, innovatie en duurzaamheid, is een samenwerkingsverband waarin kennis- en innovatiepartners, (semi)overheid, opleiders, projectontwikkelaars, ondernemers, fabrikanten, leer- werkbedrijven en startups participeren. Door innovatiekracht, ondernemerschap, trainingen en advies te verbinden aan (semi) overheid en opdrachtgevers versnellen we de ontwikkeling van technologische innovaties. En maken we de transitie naar circulariteit en duurzaamheid mogelijk én betaalbaar. Er wordt gewerkt aan één gebouw op het NYMA-terrein waar al deze partijen kunnen landen, een omgeving waarin samenwerken vanzelfsprekend is, waar het gebouw functioneert als vliegwiel zodat inspiratie en innovatie de standaard zijn. De bedoeling is om in de loop van 2023 met de samenwerkende partners in het pand te kunnen trekken. Er zijn schetsen voor het pand, er wordt gewerkt aan een calculatie van investering voor bouw en inbouw en aan het opstellen van een businesscase. Via-T is een samenwerking tussen VO, mbo (ROC & de Technische), hbo, arbeidsbemiddeling, veel bouwbedrijven en het kenniscentrum voor circulaire bouw. Deze samenwerking werkt al in de Hubertushal, maar moet verbreed, verdiept en verstevigd worden.
-----	-----------------------	--

Nagekomen vragen D66 9 mei

Vraag aan de ambtelijke organisatie: Waar staan we nu in Nijmegen t.a.v. het bieden van kleinschalige hulp op maat (zowel voor de Jeugdwet als de Wmo)? Wat is de ambitie (graag in de vorm van enkele scenario's) en wat is er (extra) voor nodig om de ambities te realiseren (zowel financieel als niet-financieel)?

Antwoord volgt vanmiddag

Vraag aan de ambtelijke organisatie: Wat is het effect van de doorbraakaanpak (lees: kosten/batenanalyse, op hoofdlijnen)? Welke extra inzet is mogelijk/wenselijk de komende jaren en wat is er (extra) voor nodig om de ambities te realiseren (zowel financieel als niet-financieel)?

Antwoord:

In het vorige coalitieakkoord stond het volgende: “Doorbraakaanpak 3.500 gezinnen: In onze stad zijn 3.500 huishoudens die gebruik maken van meerdere regelingen, omdat zij veel problemen tegelijk hebben. In basiswaarden als inkomen, wonen, werk, veiligheid, voeding en gezondheid is vaak onvoldoende voorzien. Onze aanpak is nog te gefragmenteerd en daardoor niet altijd efficiënt. We zetten gezinscoaches in om de stapeling van zorg te voorkomen en betere zorg op maat te bieden. Daarnaast willen we de uitvoering helpen en steunen om meer met onorthodoxe oplossingen te kunnen komen. Doen wat nodig is dus, in plaats van het uitvoeren van diverse regelingen. Daarom veranderen we de komende jaren onze dienstverlening. Te beginnen op basis van een pilot oplopend naar minimaal 200 gezinnen in 2022. Vanaf 2020 gaat de doorbraakaanpak besparingen opleveren (€ 300.000,- in 2019, daarna oplopend naar € 1 miljoen in 2022 en verder).”

Deze ambitie is vervolgens opgenomen in het Interventieplan Fase 4 Sociale Stad als 1 van de 10 interventies. Middels de kwartaal- en halfjaarrapportages hebben is de raad regelmatig geïnformeerd over de voortgang. Uit bijgevoegde presentatie blijkt dat er in november 2021 195 inwoners ondersteund zijn vanuit de doorbraakaanpak, waarmee de ambitie van 200 gehaald lijkt te worden in deze bestuursperiode. In de rapportage van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) uit 2019 is te lezen hoe de aanpak inhoudelijk is vormgegeven. Het IPW is landelijk het meest vooraanstaande kennisinstituut over deze aanpak. Het gemeentelijk doorbraakteam heeft ook de ondersteuning van Nijmeegse ouders die slachtoffer zijn van het toeslagenschandaal opgepakt. In dossier S08 staat de ambtelijke advisering over het vervolg van de Doorbraakaanpak.

Vraag m.b.t. de Stadspas; is dit niet al eerder geprobeerd (onder Tankir, 6-8 jaar geleden) en waarom is dat toen niet gelukt? Kan dat nu wel of is het nog steeds niet mogelijk?

Antwoord: In 2012 is uitgebreid onderzocht of opnieuw invoeren van een Stadspas een optie zou kunnen zijn.

Argumenten om het toen niet te doen waren:

- Uit het onderzoek is gebleken dat de invoering van de stadspas leidt tot hoge(uitvoerings-)kosten.
- Bij invoering van een stadspas specifiek voor minima bestaat het gevaar dat de stadspas stigmatisering in de hand werkt.
- We beschikken reeds over een ruim aanbod aan minimavoorzieningen die als doel hebben om participatie te bevorderen. Zo kennen we de individuele bijzondere bijstand, de langdurigheidstoelage, de Collectieve aanvullende zorgverzekering (CAZ), de regeling chronisch zieken, gehandicapten en ouderen, een ouderbijdrage voor de schoolkosten van kinderen, een sportbijdrage en een cultuurbijdrage voor kinderen, de museumregeling, de Voedselbank en de Formulierenbrigade.
- Ook geldt als argument dat na een inventarisatie blijkt dat het draagvlak voor de invoering van een stadspas onder ondernemers, managers van maatschappelijke instellingen en de medewerkers van de afdeling Inkomen zeer beperkt is.
- Ten slotte is geconcludeerd dat het niet mogelijk is aansluiting te vinden bij de afvalpas van de DAR.

Zie bijgevoegd collegebesluit hierover en het document over het verleden van de Nijmegenpas.

Verder is in 2016 onderzoek gedaan naar de mogelijkheid voor één integrale regeling voor minima onder de noemer &pas. De pas moest een brede kooppas worden met een maatschappelijk doel: inwoners van Nijmegen bij de samenleving betrekken. Daartoe was de bedoeling een pas uit te geven die beschikbaar is voor iedereen. Met daarbij bijzondere aandacht voor groepen (met name minima), maar zonder stigmatisering. Onderzoek heeft geleid tot het inzicht dat een pas gepaard zou gaan met structurele kosten waarin niet was voorzien en waarvoor geen dekking was. Daarom is een alternatief aan de raad aangeboden voor de invoering van een &pas. (zie bijgevoegd raadsvoorstel).

Belang van een gezonde leefomgeving en het faciliteren van (laagdrempelige) sport- en bewegingsmogelijkheden. Merk op: dit is ook een vorm van preventie. Vraag aan de ambtelijke organisatie: Welke (extra) inzet is hierop mogelijk de komende jaren? **Antwoord volgt vanmiddag**

Iedereen op zwemles. Er zijn forse wachtlijsten voor zwemles. Dat is onwenselijk, want we willen juist dat ieder kind (op tijd) leert zwemmen. Het vraagt om extra inzet vanuit de gemeente om wachtlijsten bij zwemles terug te dringen. Vraag aan de ambtelijke organisatie: Welke interventies kan de gemeente hierop plegen?

Antwoord volgt vanmiddag

Codering dossiers sinds 3 mei, mogelijk deze week aanpassing.

S01	Armoedebestrijding: bieden van financiële bestaanszekerheid	Een sociale stad blijven	Werk en Inkomen	Charlotte Berens	
S02	Cultuur voor en door iedereen	Een sociale stad blijven	Cultuur	Loes Eggink	Nick Pijnappels
S03	Doorontwikkeling buurtteams Volwassenen en Jeugd & Gezin	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Leonie Braks	Mahmut Erciyas
S04	Een eerlijke kans op een gezond leven voor iedereen	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Kristine Mourits	Evelien te Rietstap
S05	Gelijkwaardige kansen in en aansluitend op het onderwijs: doorgaan op de ingeslagen weg	Een sociale stad blijven	Onderwijs	Mireille Souverijn	Nevin Tosun
S06	Groeistad cultuur	Een sociale stad blijven	Cultuur	Natalie van den Dobbelsteen	Nick Pijnappels
S07	Hardheid in de participatiewet	Een sociale stad blijven	Werk en Inkomen	Lisanne Baltussen	János Betkó
S08	Legitiem maatwerk als basis voor het Sociaal Domein	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Trude Ariaans	Alex van Roomen
S09	Lerend stelsel jeugdhulp Nijmegen en regio	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Danielle Leenders	Bea de Ruijter
S10	Nieuwe Wet inburgering	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Golshid Al Eshaq	Loubna Es-Safraouy
S11	De volgende stap naar een inclusief Nijmegen	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Cilia ten Den	Leonie Veenhuis
S12	Op weg naar zelfstandigheid 16-27 jaar	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Elianne Vossen	Karin Heijligers
S13	Oud zelfstandig blijven	Een sociale stad blijven	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Austin van Gaal	Cilia ten Den
S14	Zorg & Veiligheid	Een sociale stad blijven	Veiligheid	Carmen Polman	Bas Böhm
M13	Verankering van schuldhulpverlening in de wijk met de Financieel Expert in Wijk	Moderne overheid	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Joost Strijtveen	Reggy Kamps

NB: M13 wordt op mijn verzoek verplaatst naar Sociale stad